ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

БРОЈ 1173

21. VI 1974. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXV

КОМПЛЕТАН СТРИП

ПИРАТИ

RIPLEY **Веровали или не!**

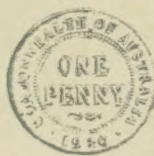
ДОКТОР У ОКЛОПУ

ЗИГМУНД ГОЦКИРНЕР ИЗ МИНХЕНА, КОЈИ ЈЕ ОБАВЉАО ЛЕКАРСКУ ПРАКСУ ОД 1442. ДО 1475, У ВРЕМЕ КАДА СУ ДРУМСКИ РАЗБОЈНИЦИ ЧЕСТО НАПАДАЛИ ЛЕКАРЕ, ОДЛАЗИО ЈЕ СВОЈИМ ПАЦИЈЕНТИМА У КУЋНЕ ПОСЕТЕ НА КОЊУ, У **ВИТЕШКОМ ОКЛОПУ И НАОРУЖАН МАЧЕМ И БОЈНОМ СЕКИРОМ.**

МАНАСТИР ЈАЛОМИСИОРА

У РУМУНИЈИ ПОДИГНУТ ЈЕ У ЈЕДНОЈ ПЕЋИНИ У КАРПАТСКИМ ПЛАНИНАМА.

БРОНЗАНИ НОВЧИЋ ОД ЈЕДНОГ ПЕНИЈА,

ГРЕШКОМ ИСКОВАН У АУСТРАЛИЈИ 1930, ПРОДАТ ЈЕ НЕКОМ НУМИЗМАТИЧАРУ ЗА **6.800** Н. ДИНАРА.

СЕНО

СЕ У КИНЕСКОЈ ПРОВИНЦИЈИ КЈАНГСИ ПЛАСТИ **НА ДРВЕЋУ** ДА БИ СЕ БОЉЕ ОСУШИЛО.

ВОЈВОДА ВИЛХЕЛМ

ОД НАСАУА ИМАО ЈЕ НАДИМАК „ВИЛХЕЛМ БОГАТИ" САМО ЗАТО ШТО ЈЕ ИМАО **ТРИНАЕСТОРО ДЕЦЕ.**

БАКВИРИ

ИЗ ЗАПАДНЕ АФРИКЕ СВИРАЈУ НА ТЕТИВАМА СВОЈИХ ЛУКОВА ДУВАЈУЋИ И ПРЕВЛАЧЕЋИ ПРЕКО ЊИХ ШТАПИЋЕМ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● пре извесног времена у Институту за ваздушну и космичку пловидбу у Траујену у Западној Немачкој испробан је нови синтетички материјал назван „резистан". Овај материјал је шест стотина пута отпорнији на високе температуре од челика, сли-

чан је згуснутој пени, може да се лије и распрскава а састоји се од самлевеног минерала перлита и меламин-смоле. Отпорност на притисак износи 65 кп/кубни метар. Материјал је намењен за облагање аутомобила и авиона и као изолатор у изградњи кућа јер подноси врло високе температуре.

● офсајд је уведен у фудбалски спорт 1866. године а једанаестерац 1891. године.

● стари Египћани стављали су својим преминулим сродницима под језик драги камен изрезан у облику једне бубе која је била симбол бесмртности.

● природњаци тврде да неке животиње показују извесна осећања слична осећањима код људи. Тако наводе пример чворка који је веома „нежан" према својој женки и доноси јој цвет док она

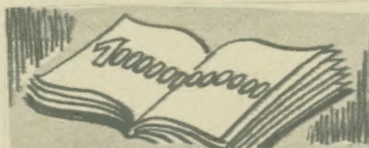

лежи на јајима у гнезду. И мужјак једне врсте морског галеба кљуном убере цвет морског каранфила и односи га женки која лежи на јајима. Природњаци то тумаче његовом радошћу што ће ускоро постати отац.

● дугометражни филм Волта Дизнија „Мач у камену", рађен према истоименом роману у сли

кама Т. Х. Вајта, сниман је три године и за то време утрошено је пет тона боје и 1.325.650 оловака.

● реч билион у значењу милион милиона била је први пут употребљена у алгебри Француза Николе Шикеа (1445—1500).

● друга по величини лука у Венецуели носи име Пуерто Кавело што би се могло превести као

„лука косе". Луку су крстили још стари морепловци. У овом делу Карипског мора вода је тако мирна а се, како морнари тврде, брод може обичном длаком из косе држати привезан у пристаништу.

● недавно је у Хамбургу у универзитетској болници извршена прва операција у стакленој асептичној хируршкој комори која је тако конструисана да се број компликација које настају после операције своди на минимум. Специјални филтер одстрањује прашину и микроорганизме из ваздуха који струје кроз климатски уређај у кабину. Лекари и сестре носе за време операције нарочиту заштитну одећу и шлем.

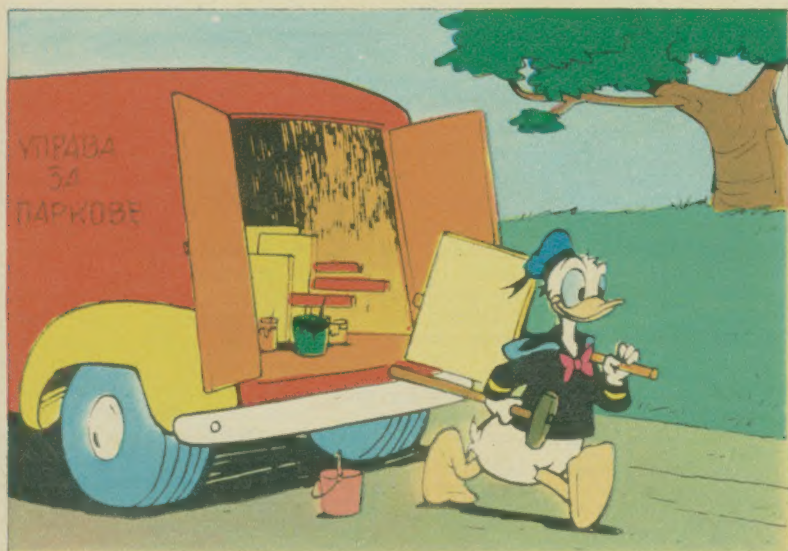

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

ЧУВАЈ СЕВА

Невероватно! — лагано је изговорио мајор Шпехт. — Какво бомбардовање! — спустио је дурбин и погледао ледено лице генерала фон Манштајна. Овај је зурио кроз летње праскозорје. Из осматрачнице Главног штаба укопане у стени видела се само густа прашина која је покривала циљ — Севастопољ. Био је 7. јун 1942. године, 3.59 ујутру. До четири часа када ће немачка пешадија ући у град да „по купи" лешеве совјетских војника недостајало је само 60 секунди.

На неки отпор у опсађеном граду овде нико није рачунао. Уосталом, после свега оног што је Вермахт бацио на несрећни град, ништа друго није се ни могло очекивати.

ПИЛОТИ СУ УМОРНИ

У току тридесет дана опсаде Немци су на град бацили 13 хиљада тона бомби великог калибра! Убиствени товар бачен је током 25 хиљада ваздушних напада. Рачуна се да су опасне штуке 8. ваздухопловног корпу са генерала фон Рихтхофена изведе сваког дана просечно хиљаду бомбардовања! Немачки пилоти дослов це су падали од умора.

Севастопољска утврђења примила су, осим тога, још око 47 хиљада тона артиљеријских пројектила разних калибра!

Да би се XI армији генерала Манштајна пружила подршка у нападу на Севастопољ, „испражњен" је читав артиљеријски резервни парк Трећег Рајха. И сад су сви ти топови тукли истовремено и без прекида. Данима и данима на Севастопољ је пљуштала ватрена киша, пуцало је из огромних противавионских топова калибра 88 мм, из пољских и самоходних топова, грувало из неколико стотина бацача, правих џинова — највећих које је војна техника до тада измислила. На тачкама где је совјетска одбрана била најгушће усредсређена, паљба је достизала јачину од 324 гранате у минуту на површини од свега неколико квадратних километара! Многи совјетски војници, забарикадирани у утврђењима, страдали су али не од експлозија већ од прскања крвних судова изазваног ваздушним притиском од толиких детонација. Никада у историји није вођена таква битка између бетона и челика с једне и топова с друге стране.

ЧУДОВИШТЕ СТИЖЕ У 60 ВАГОНА

Али, то још ни издалека није било све што су Немци предузели да би заузели ову црноморску луку. Против најчувенијег утврђења на свету употребљено је најмоћније оружје на свету. Три колоса, три чуда немачке технике доведена су пред зидине Севастопоља. Ова три чудовишта звала су се ГАМА, ТОР и ДОРА.

Најскромнији у овом друштву џинова, Гама, далекометни топ калибра 427 мм, био је моћнији од чувене „Дебеле Берте" која је у I светском рату бомбардовала Париз. С раздаљине од 14 километара Гама је засипала Севастопољ гранатама тешким по 923 килограма — толико отприлике тежи један фијат-124! Цев Гаме била је дугачка 6,27 метара, а оруђе је опслуживало равно 235 артиљераца!

Но, Гама је била прави патуљак у односу на Тора који је био намењен рушењу утврђења од армираног бетона. Калибар Тора износио је 615 мм, а кроз цев дугачку 5 метара излетале су гранате тешке 2200 килограма, односно више од две тоне! Таквом „зрну" тешко је могло да одоли и постројење од најјачег армираног бетона.

Међутим, права „ратна фабрика", колос над колосима, био је супертоп Дора. Само за њено транспортовање до Севастопоља употребљено је 60 железничких вагона! Калибар му је био 880 мм, а цев дугачка 32,5 метара! Дора је на Севастопољ бацала гранате од 4,5 тоне са удаљености од 47 километара. Кад се касније „приближила" на 38 километара, сваког дана је на опсађени град избацивала три пројектила од којих је сваки био тежак 7 тона, а висок колико двоспратница. Први овакав пројектил који је погодио циљ у совјетском сектору Севернаја, уништио је складиште муниције смештено 30 метара под земљом!

Да би могла да нишани и пуца, Дору је опслуживало 1500 артиљераца, на челу са артиљеријским пуковником а под надзором инжењерског генералштаба.

МНОГО НЕЗГОДАН ПРОТИВНИК

И половина овог чуда од технике била би довољна да уништи сваки други град на свету, али не и Севастопољ. То је чудан град коме није било први пут да изнађе непријатеља. Јер, Севастопољ, који називају „Гибралтар Црног мора", одувек је био руска стража и опасан противник за све оне који су желели да освоје Црно море и Дарданеле.

Севастопољ лежи на крајњем западном обронку планине Јаил на југу Кримског полуострва и од Румуније је удаљен само 200 километара. Исто толико га дели од турске обале, а 500 километара од бугарске. Од Босфора, јединог пролаза између Црног и Средоземног мора, раздваја га свега 550 километара. Његов стратешки значај је више него очигледан. Велики руски генерал Григориј Александрович Потемкин, оснивач севастопољских утврђења крајем XVIII века, имао је обичај да каже како је Севастопољ господар Црног мора и турских мореуза.

Управо то је и навело Потемкина да за време владавине царице Катарине II започне радове у пустом заливу у који су до тада залазили само сиромашни татарски рибари с оближњег острвцета. Три године после тога никла је велика војна лука — Севастопољ. Са околних висоравни које су биле изванредна природна одбрана града, утврђење, луку, бродоградилиште и арсенал штитио је венац батерија великог калибра. Била је то прва етапа у изградњи тврђаве која ће се убрзо прославити у целом свету.

За владавине цара Александра I, године 1805. утврђење је још више ојачано тако да се сад могло мерити с тврђавом Кронштат која у Балтичком мору штити прилаз Петрограду, данашњем Лењинграду. Године 1854. у јеку кримског рата, руски инжењерски генерал Тоделбен, изузетно способан човек, добио је задатак да одбрамбену снагу Севастопоља још више усаврши. Он је око првобитне тврђаве подигао седам утврђених појасева и снабдео их са 600 топова великог калибра. Овакав Севастопољ издржао је годину дана, за оне прилике, ужасне налете удружених турских, француских, енглеских и италијанских снага. Отпор који је утврђење пружило изненадио је читав свет. Тако нешто, с војне тачке гледи-

СЕ СТОПОЉА!

Против најчувенијег утврђења на свету употребљено је најмоћније оружје света. Три џиновска топа, три чуда немачке технике доведена су пред зидине Севастопоља: Гама, Тор, Дора. Свако Дорино »зрно« било је тешко седам тона а велико као двоспратница!

шта, никако се није очекивало. И баш по бици за Севастопољ прославио се и сам кримски рат вођен од 1853. до 1856. године.

Немци су осамдесет година касније веровали да ће заузети брже ову тврђаву и учинити све да то остваре. После пакленог бомбардовања спремали су се на јуриш.

ХОЋУ ГРАНАТУ РЕЛИНГ!

Тачно у 3.50 часа, 7. јуна 1942. године немачка пешадија кренула је у напад, не сумњајући да ће имати посла само са рушевинама и лешевима. Али, чекало их је големо изненађење. Готово да нису поверовали сопственим очима: сва совјетска утврђења чврсто су се држала „на ногама“.

Пешадија и инжењерија поновиле су напад. Али, узалуд! И не само тада. Читавих десет дана после првог напада, након безброј немачких покушаја, тврђава „Максим Горки I“ која је штитила сектор Белбек, односно спољни појас севастопољских фортификација, одолела је и остала неоштећена. Тада је 641. група тешке артиљерије добила задатак да је ликвидира. Окупани у знoју једва су тешке топове калибра 355 милиметара изнели на брда која окружују тврђаву.

У рану зору, док је сјај од бројних пожара у граду бледео под дневном светлошћу, топови су били спремни за паљбу. Заповедник, поручник фон Кадим, пун самопоуздања, наместио је доглед да би што боље осмотро убиствени ефекат ове паљбе. Циљ није далеко и топови уз заглушујућу грмљавину испаљују прву салву. Ништа! Друга салва доживела је исту судбину, трећа такође. Пробојне гранате нису нанеле тврђави никакву штету: одбиле су се као обичне лоптице од челичне куполе!

— Хоћу специјалну гранату релинг! — издао је телефоном наређење поручник фон Кадим. Сваку од ових специјалних граната, за које је карактеристично да продру у челик и експлодирају и у делићу секунде чим се зарију у мету, дизалице су морале да попну на брда око Севастопоља.

Кад је испаљена друга релинг граната, дугачка 3,60 м и тешка читаву тону, купола тврђаве „Максим Горки I“, џиновска челична маса дугачка 300 а широка 40 метара, затресла се до темеља, а топови у њеној унутрашњости буквално су смрскани. Али, тврђава ни овог пута није пала! Правоугаона грађевина од армираног бетона, попут моћног троспратног блока, издржала је ударац.

Морало се пробати нешто друго.

Под ужасном совјетском ватром немачки инжењерци 24. батаљона пробили су се до џиновских зидина, ископали испод њих велике рупе, напунили их огромним количинама динамита, запалили фитиље и побегли колико их ноге носе. Од страховите заглушујуће експлозије тврђава је задрхтала и — остала читава! Још један покушај немачких инжењераца, нове рупе, динамит, експлозија и — тврђава се распала надвоје!

НЕТАКНУТА ГЛАВА ШЕЋЕРА!

Кроз рушевине се назирала њена унутрашњост. То је прави град са сопственом електричном централом, водоводом, болницом, радионицама, лифтовима за војнике и муницију, складиштима оружја дуж десетина километара склоништа и одбрамбених галерија, стотинама просторија заштићених двоструким челичним вратима. Чуду немачке технике Совјети су заиста супротставили чудо својих руку!

Али, то је била само једна тврђава, још тринаест таквих утврђења бранило је Севастопољ. То су: „Лењин“, „Стаљин“, „Константиновски“, „Максим Горки II“, „Гепеу“, „Молотов“, „Чека“, „Волга“, „Урал“, „Сибир“, „Орлово брдо“, „Глава шећера“, „Северни врх“ и „Ружан брег“. Оне су и даље биле целе! Чинило се су први појас одбране од армираног бетона, наоружан са 600 топова, међу којима су се налазили и огромни морнарички калибра 305 мм и још 2000 далекометних. Укупно Севастопољ је бранило 100.000 војника — осам дивизија, шест бригада и неколико десетина оклопних батаљона.

Трећег јула, равно двадесет и шест дана након часа кад су Немци кренули да у Севастопољу „покупе“ лешеве, град се још држао, а међу његовим рушевинама и зидовима лежало је, које мртвих које тешко рањених — 24 хиљаде немачких војника! Ни падобранци 22. дивизије хитно допремљени авионима нису ту ништа могли да помогну. Изгледало је да се Севастопољ не може заузети.

НАЈВЕЋИ ТОП СВИХ ВРЕМЕНА

Лична карта Доре:

Калибар — 80 см, тежина 1.350 тона, дужина — преко 42 метра, ширина — 7, а висина 11,5 метара. Цев, заједно са затварачем — тежине 40 тона, висина 32,5 метра. Брзина гађања — три зрна на час. Овај топ, најтеже досад познато артиљеријско оруђе које су још звали и „Тешки Густав“, избацивало је панцирне и разорне гранате које су пробијале челични оклоп дебео цео метар, продирале кроз осам метара бетона, а у земљу се заривале 32 метра. Израдила га је фирма Круп. Немци су намеравали да га употребе за бомбардовање Лондона, али до тога није дошло због усавршавања ракетних пројектила.

КОМАНДОСИ У НЕЧУЈНИМ ЧАМЦИМА

Тек једна смела акција у ноћи 27. јула довела је немачке јуришне трупе до унутрашњости измрцвареног града. Тако се напад на Севастопољ, започет у великом стилу невиђеним бомбардовањем из свих најмоћнијих оруђа која је Немачка поседовала, свео на акцију неколицине командоса који су усред ноћи у нечујним гуменим чамцима прешли залив и докопали се срца града.

После 60 хиљада тона експлозива баченог на „Гибралтар Црног мора“ Немци су морали да се задовоље тиме да га освоје јадним ручним бомбама, обичним бацачима пламена и голим бајонетима. Они војни стручњаци који су сматрали да је доба тврђава давно прошло, морали су после Севастопоља да промене мишљење.

Велико изненађење чекало је освајаче кад су пребројали совјетске жртве: десет хиљада мртвих, упола мање од немачких губитака! Објашњење је сасвим једноставно: чак и рушевине тврђава, маса бетона и челика, штитиле су храбре браниоце. Захваљујући томе Севастопољ је могао тако дуго да пружа отпор.

ДАНИ ЦРНЕ СМРТИ

Две године касније, од 16. априла до 13 маја 1944. године совјетски војници јуришали су на Севастопољ да би га узели од Немаца. И, утврђење је још једном потврдило да га је тако рећи немогуће освојити. Иако је само тридесет и пет хиљада немачких војника под командом инжењеријског генерала Јанцека бранило четрдесет километара утврђења, град је издржао дуже од три недеље непрекидно бомбардовање из хиљада артиљеријских оруђа, чувених каћуша и безброј авиона.

Те три недеље совјетске контраофанзиве немачки браниоци Севастопоља назвали су дани црне смрти.

— Град је пао 13. маја јер више није било никога да га брани! Тридесет једна хиљада изгинулих Немаца и двадесет шест хиљада мртвих совјетских војника лежало је међу рушевинама најјаче, најкрвавије и најтрагичније војне тврђаве на свету.

Обновљени Севастопољ данас је „Совјетски Гибралтар“ и стоји на вечној стражи. Три моћно утврђене линије опасују град. Прва, спољна, широка је око три километара и састоји се из безброј ровова. Уз њих су оклопљене куполе које штите артиљеријска места.

Друга, средња, широка је километар и по, а чини је низ утврђених узвишења са објектима од армираног бетона и челика, у ствари, тврђавама које крију артиљеријско оруђе највећег калибра. Трећа, унутрашња линија састоји се из читавог лавиринта ровова, саобраћајница, бункера, између којих су простори за лако и тешко оружје и противтенковске препреке. Систем војних аеродрома окружује овако утврђен Севастопољ, док из залива и са пучине будно мотри совјетска ратна флота.

За сваки случај, да се историја не би поновила.

П. С.

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ

Л. СРЕДАНОВИЋ

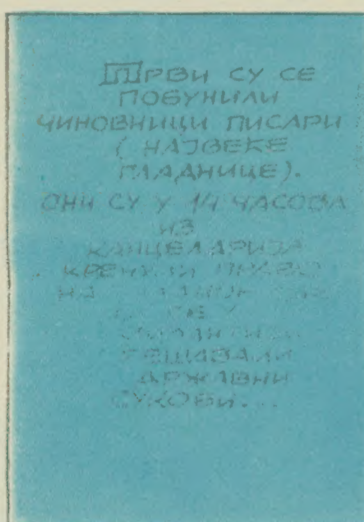

ИНАКАКИЈЕВ ПЛАН СЕ ОСТВАРУЈЕ. НА СТАДИОНУ ЈЕ ПОБУЊЕНА МАСА КРУНИСАЛА ИПАТИЈА ЗА ЦАРА...

ИПАТИЈЕ : ЈУСТИНИЈАН 1:0

У ИМЕ ОЦА И СИНА И СВЕТОГ ДУХА ПРОГЛАШАВАМ ТЕ ЗА ЦАРА!

СМРТ ЈУСТИНИЈАНУ!

СМРТ ЦАРИЦИ ТЕОДОРИ!

АКО СМО ДУЖНИ КАО ГРЧКА, БАР НЕКА СЕ САРМА КРЧКА!

УЛТИМАТУМ ЦАРУ ЈАКОТИ!

ДАЉЕ ОД МАЈДАНА!

Често сам говорила да ће се наш пас Џеки једног дана увалити у невољу, али никад нисам ни помислила да ћу због њега умало изгубити живот.

— Причувај Билија док ја одем по ватрогасце.

Често сам говорила да ће се једног дана наш црни, несташни пас лабрадорске расе Џеки увалити у неку невољу. Али, никад нисам могла ни помислити да ћу због њега умало изгубити живот.

Да један стари, хроми човек није пошао у своју уобичајену шетњу, ја сад не бих седела у свом топлом дому у Воркшопу, у покрајини Нотингемшир у Енглеској. И сигурно је да не бих писала ову причу док моја беба, мој син Роберт, пузи око мене а мој муж Дејвид се одмара у столици за љуљање . . .

Била је недеља, 28. мај 1972. године, кад смо мој муж и ја одлучили да по подне одведемо мог осмогодишњег брата Билија у шетњу до старог мајдана Одвеј. Наравно, повели смо и нашег пса Џекија. Ја сам имала тада деветнаест година и била већ годину дана удата за Дејвида.

У близини нашег градића налазило се неколико старих, напуштених мајдана који су се у кишним периодима пунили водом и претварали у дубоке муљевите баре. Један од таквих мајдана био је и Одвеј. Његово дно одавно је служило као сметлиште и унаоколо се ширио непријатан смрад. Знали смо да се треба држати даље од тог места јер су се његове песковите ивице, високе око шест метара, често одроњавале.

Али, сада нисам имала избора. Стајала сам ту беспомоћна и очајна што не могу ништа да учиним за Џекија.

ПОМОЋ ХРОМОГ СТАРЦА

— Слатки, добри Џеки! Извадићемо те одатле, видећеш! — тепала сам му нежно нагињући се преко ивице. И тада одједном — оклизнула сам се и стрмоглавила у бару.

Џеки је застао на самој ивици мајдана и чекао нас весело машући репом. Били смо удаљени од њега само неколико корака кад се земља одронила и он је одједном нестао. Тренутак касније прво се зачуло пљускање воде а онда његов паничан лавеж. Схватила сам да је упао у ко зна колико дубоку бару.

Опрезно смо се приближили ивици и угледали Џекија како очајнички млатара шапама по блатњавој црној води. С муком се докопао неке даске и изгледало је као да се мало смирио. Дахтао је исплажена језика и мучио се да се одржи на површини. Ако му одмах не помогнемо, Џеки ће сигурно потонути.

БЕСПОМОЋНА И ОЧАЈНА

Дејвид се први прибрао и рекаб ми:

Ненси Кауен, Дејвид, Бил и Џеки

гледају сав свој живот. Мени се то није догодило. Осећала сам једино ужасан страх.

А онда, ни сама не знам како, испливала сам на површину, пљускајући по прљавој води која ми је улазила у уста. Нисам смела да их отворим и да вичем. Али, у близини ионако није било никога а од мог брата Билија ни трага ни гласа. У том тренутку нисам знала да је отрчао на пут надајући се да ће наћи неког ко би могао да ми помогне.

Док сам се копрцала у густој, смрдљивој води, зачуо се чудан шум. С пуно наде погледала сам навише и угледала мали инвалидски аутомобил на три точка. Зауставио се недалеко од ивице мајдана и из њега је изишао седокоси, хроми старац.

Никад нећу сазнати како је то стари господин успео, али он се некако спустио доле, на песковиту обалу. Док је с муком пузао по стрмини, покушавао је да ме охрабри. Али, узалуд! Ја сам тада већ хистерично вриштала.

— Не брини ништа, душо! — говорио је старац. — Смири се док не видимо како да се извучемо одавде.

Прљава вода се склопила изнад мене и ја сам са ужасом осетила да тонем. Била сам сигурна да ћу умрети у том блату.

Обично се каже да људи суочени са смрћу у делићу секунде сагледају сав свој живот.

Једва ми је допирао до свести његов љубазни, умирујући глас.

Старац ми је тада пружио свој штап и ја сам га чврсто зграбила. Други крај је држао он нагињући се целим телом у страну да не изгуби равнотежу и оклизне се у бару.

НАЈЗАД СМО ГА ПРОНАШЛИ!

— Држи се чврсто! — говорио је.

Грчевито сам стезала штап бојећи се а ми не исклизне из руку. Чинило ми се да време пролази споро као вечност. Видела сам како се старчево лице грчи од напора а по челу му искачу крупне грашке зноја. На сваки његов покрет песак му је измицао испод ногу. Сад смо и он и ја били у опасности.

Како није смео да вуче штап, старац га је упорно држао јер је знао да од његове издржљивости зависи мој живот.

Били смо на измаку снаге кад се најзад зачуо глас мог мужа који је довео ватрогасце. Не знам више шта се дешавало јер сам изгубила свест. Пробудила сам се тек у амбулантним колима, увијена у топлу ћебад. Добро сам се осећала. Рекли су ми да је Џеки спасен и то ме је још више умирило.

У оној збрци која је настала у мајдану нико није приметио кад се мој спасилац вратио до својих кола и отишао. Нико није ни знао ко је хроми старац у инвалидским колима. Сазнала сам једино да је храмао јер је боловао од артритиса, упале зглобова! Сигурно се страшно намучио док је готово цео сат држао други крај штапа.

Мој муж је трагао за њим пуна два месеца и најзад је успео да га пронађе. Био је то шездесет шестогодишњи Том Ендрјус из Парк Стрита у Ротерхаму, покрајини Јоркшир. Упркос тешкој болести, возио се у својим колима по околини и често спасавао неопрезне животиње које су упадале у напуштене мајдане.

Ненси Кауен

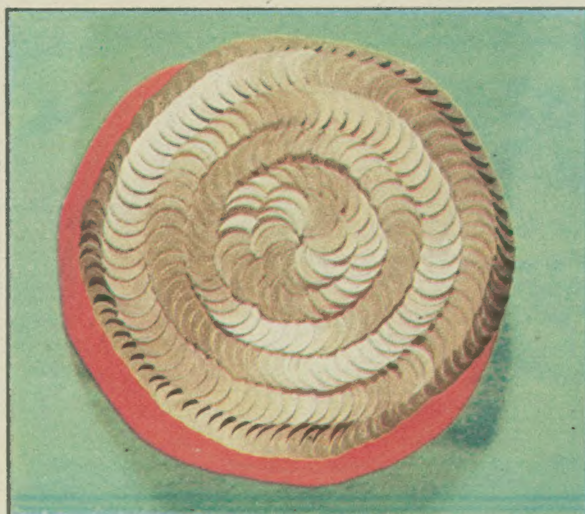

— Држи се чврсто! — говорио је непознати старац и бодрио ме да издржим.

ДИЈАМАНТСКА ГРАНА украсне игле за женске капе

ЖЕНСКА КАПА УКРАШЕНА СА 300 ЗЛАТНИКА, носила се у Београду

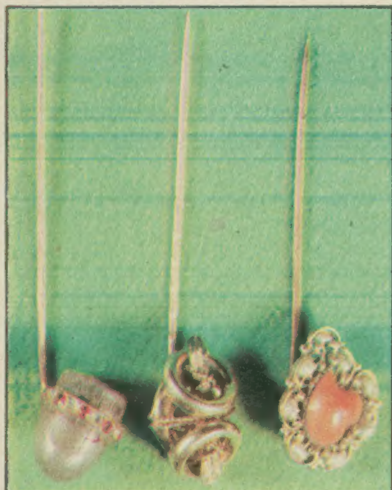

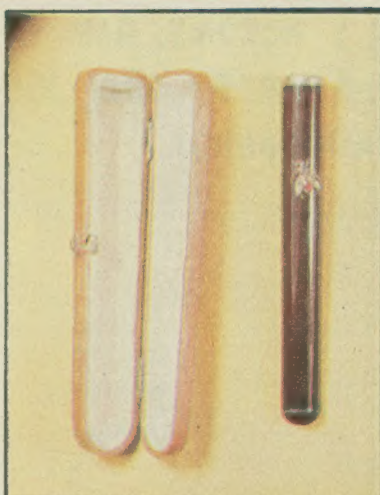
ЖЕНСКИ САТ С ЛАНЦЕМ, злато

НАКИТ XIX ВЕКА

ИЗ КОВЧЕГА НАШИХ БАКА

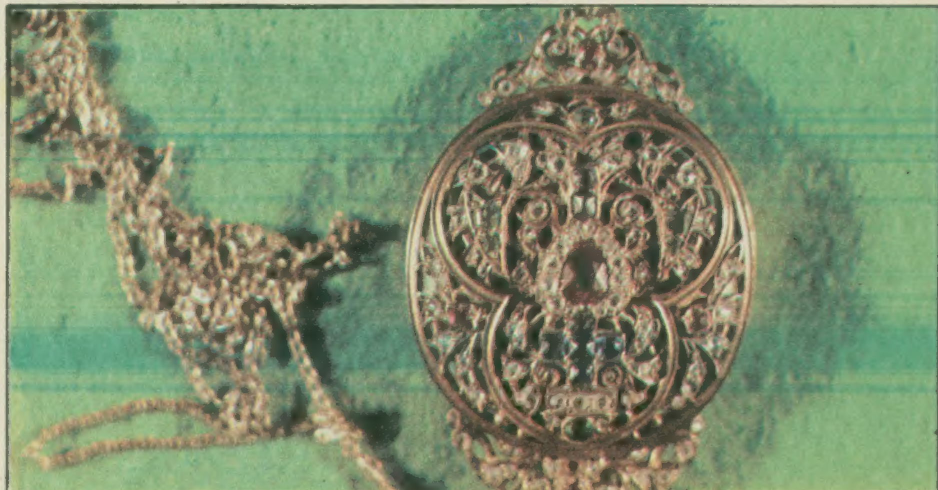
УКРАСНЕ ИГЛЕ ЗА МУШКЕ КРАВАТЕ, злато, корал, дијаманти и сафири

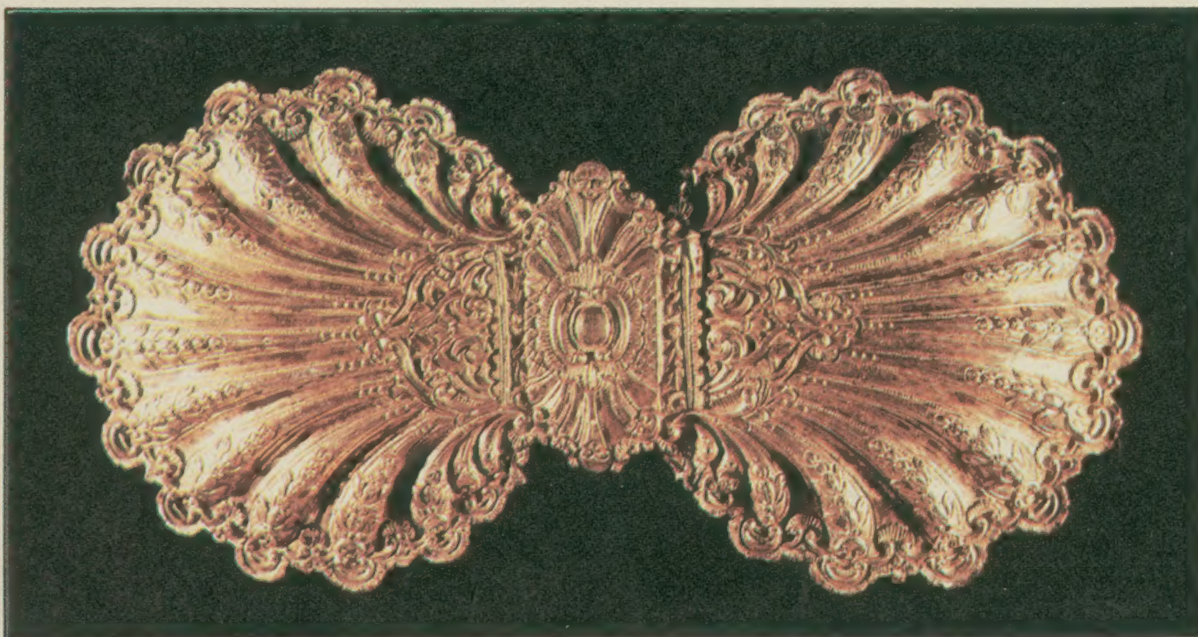

МУШТИКЛА ОД ПОЛУДРАГОГ КАМЕНА ОНИКСА, с пчелом у дијамантима и рубинима

МЕДАЉОН С ЛАНЦЕМ, поклон кнеза Михаила Обреновића Катарини Константиновић. Израђен је у Бечу од злата, брилијаната, сафира и рубина око 1868. године.

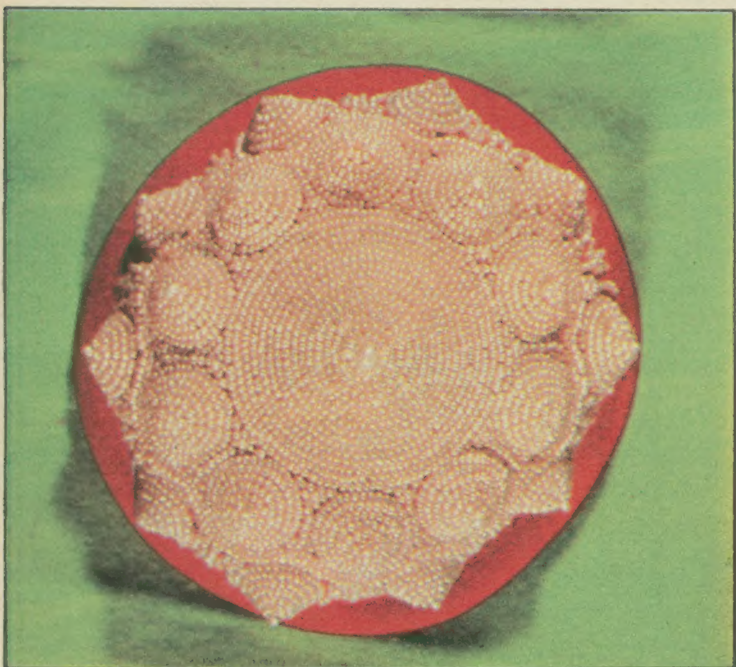

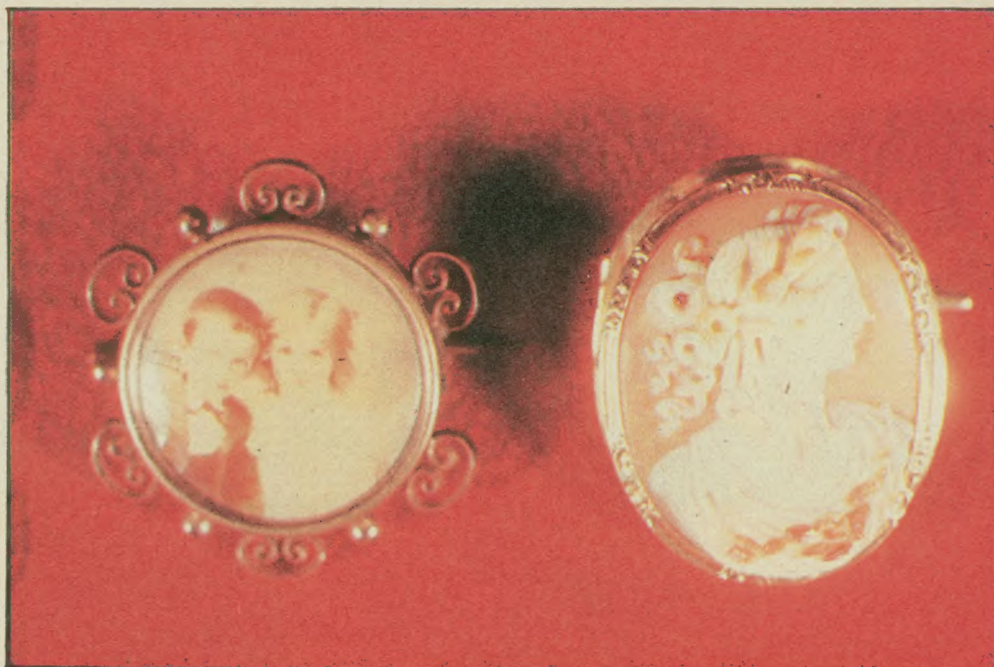
УКРАСНА КОПЧА НА ПОЈАСУ, позлата

МИНЂУШЕ, израђене у Бечу од злата, емајла, рубина и бисера

КАПА УКРАШЕНА БИСЕРИМА, тепелук, била је део женске грађанске ношње у Србији

МЕДАЉОН с ликовима брата и сестре Кнезмилојковић, око 1902. године (лево). УКРАСНА ИГЛА-БРОШ у златном оквиру (десно).

ДИЈАМАНТСКА ГРАНА КНЕГИЊЕ ПЕРСИДЕ КАРАЂОРЂЕВИЋ, око 1850. године

НАРУКВИЦА ОД СРЕБРА с црним емајлом и украсним машницама од дијаманата

БРОШ с ликом краљице Драге Обреновић, злато, емајл, рубини, сафири и дијаманти, око 1900. године.

ЏЕПНИ САТ Аврама Петронијевића, злато, емајл

ЏЕПНИ САТ кнеза Милоша Обреновића, сребро

Снимио Љ. Патрногић у Музеју града Београда

ГДЕ ЈЕ ХАРИ ВАЈТКЛИФ?

ДРЕЗДЕНСКА ПОЛИЦИЈА ПРЕВРНУЛА ЈЕ И ДРВО И КАМЕН АЛИ НЕСТАЛИ КЊИЖЕВНИК КАО ДА ЈЕ У ЗЕМЉУ НЕСТАО

Полиција у Дрездену нашла се пред нерешивом загонетком. То је, најзад морао да призна и шеф полиције који је лично руководио истрагом. Сви инспектори били су тих дана на ногама трагајући за било чим што би могло да их упути на прави траг. Али, све је било узалуд. Нису били боље среће ни када су проверили кретање криминалаца раније осуђиваних за отмице. Детективи и полицајци-позорници обишли су и људе из подземља који су им често, за неколико новчаница, пружали корисне податке, али нико од њих није знао ништа да им каже о човеку кога су тражили.

Дани су пролазили а истрага је тапкала у месту. Хари Вајтклиф, човек за којим су трагали, као да је у земљу пропао.

Пропала веридба

Нестанак Харија Вајтклифа пријавили су родитељи деветнаестогодишње Вили фон Хамерштајн 3. октобра 1924. године, дан уочи њихове свечане веридбе с њиховом кћерком. Подаци које су девојчини родитељи могли да пруже били су оскудни и нису ништа објашњавали. Вајтклиф и њихова кћи Вили требало је да се званично вере 4. октобра. Међутим, она га је последњи пут видела 23. септембра мада је пре тога свакодневно долазио у њихову кућу. Следећег дана, 24. септембра, око 17 часова и 45 минута, напустио је свој кабинет у издавачкој кући Дориjан — Ферлаг, пошто је претходно секретарици издиктирао пословна писма рекавши да ће их сутра потписати.

Вајткиф је иначе живео уредно, дан је проводио на послу а вечерао код Вили фон Хамерштајн коју је необично волео и с којом је намеравао да се ожени. Истина, често је путовао, али је увек о намераваним путовањима обавештавао вереницу и своју секретарицу.

Нестанак неког обичног грађанина прошао би са мање буке али Хари Вајтклиф је био у то време цењен књижевник у западној Европи.

Блистава каријера

Ни подаци које је полиција прибавила нису могли да помогну у истрази. За Вајтклифов нестанак није било објашњења мада су све могућности биле узете у обзир. Ако је Вајтклиф извршио самоубиство, зашто је то учинио кад је имао и славу и новац и вереницу коју воли. Ако је отет, киднапери би се до сада већ јавили. А, ако је убијен, он да би то морао бити савршен злочин јер никакав траг није пронађен.

У штампи су на рачун дрезденске полиције свакодневно објављивани заједљиви текстови. Случај Вајтклиф полако је прерастао у праву аферу.

Нико у полицији није више знао шта да се ради. Покушали су и последње: детаљно су претресли сваки податак из живота несталог надајући се да ће бар негде наићи на неки траг. Подаци које су прикупили ни су их приближили ни за корак решењу случаја али су били веома занимљиви.

У књижевности се Вајтклиф појавио непосредно после завршетка I светског рата. Већ прве његове књиге, написане финим стилом, и по угледу на Оскара Вајлда, просто су разграбљене. Критичари и штампа су га хвалили. Његова дела су читана али њега лично нико није познавао. Чак ни најспретнији новинарски репортери нису могли да му уђу у траг, ко је писац који је готово преко ноћи постао славан.

А онда се Вајтклиф изненада појавио. Није могао имати више од 23 године. Био је веома друштвен и сам је признавао своје мане волео је понекад да попије и да седне за карташки сто, да расипа новац.

Често је нестајао без трага и гласа, а затим се изненада поново појављивао.

Без икаквог објашњења Вајтклиф је средином фебруара 1923. године напустио Енглеску и Лондон где је његова комедија „Самилија" изведена више од 400 пута. Отпутовао је у Холандију где је проучавао низоземско сликарство али се после неколико месеци преселио у немачки град Дрезден где се брзо снашао. Градско позориште ставља на репертоар његову „Самилију". Младалачке настраности којима је збуњивао Лондон биле су заборављене. Као круна свега дошла је наклоност младе и богате Вили фон Хамерштајн.

Поред свега што је сазнала о Вајтклифу, дрезденској полицији није преостало ништа друго него да јавно призна да не може да реши „случај Вајтклиф".

Опрости!

Нестанак Харија Вајтклифа већ је падао у заборав када је у Берлину почело суђење манијаку Ловаху Блуму, оптуженом за убиство готово 30 особа. Све те злочине извршио је за мање од годину дана — од октобра 1923. до септембра 1924. године. Ухваћен је на делу 25. септембра у Берлину.

На суду се није бранио. Све је признао, али је о свом ранијем животу упорно ћутао. Рекао је само да је пореклом из Аустралије! На сва питања одговарао је само кратко — са да или не. Крио је лице од фото-репортера и упорно настојао да се суђење што пре заврши. Све што је на суду изјавио било је да га је сваких двадесетак дана необјашњива сила гонила да убија. То је било јаче од њега и он није могао да се одупре.

Ловах Блум је осуђен на смрт.

Казна, међутим, није извршена: осмог дана после изрицања пресуде Блум је извршио самоубиство у својој ћелији: зашиљеном иглом на шнали каиша пресекао је вене на рукама и ногама.

У ћелији самоубице нађено је затворено писмо. Поред адресе на коверти је писало: „Молим државног тужиоца да ово писмо уручи на означену адресу не отварајући га! Молба му није испуњена: писмо је отворено и прочитано. Било је кратко:

„Драга моја, опрости ако можеш. Морао сам да убијам. Ваљда ми се ум помрачивао! Чим би ми полицајци били за петама селио сам се: из Енглеске у Холандију, из Холандије у Дрезден. Али, из Немачке нисам могао да бежим јер сам те заволео. Нисам хтео да те изгубим... Хари Вајтклиф".

Писмо је било адресовано на Вили фон Хамерштајн.

Д. П.

ХОГАР СТРАШНИ

ТВРДОГЛА[В]
КАПЕТАН С[...]

Само за последњих десетак година у Северном мору, између ушћа Лабе и острва Хелиоланд, догодила су се 163 бродолома! Све док није основано Друштво за спасавање бродоломника, посаде су биле осуђене да чекају смрт у живом песку или на некој пустој стени.

У зору 20. јануара 1962. године над Северним морем дувао је јак југозападни ветар. Још је био мрак и кроз пену и таласе једва су се назирала три светионика која обележавају улаз у широко ушће реке Лабе. Италијански трговачки брод „Фидес" прошао је поред пловећег светионика „Лаба 1" и дугачким пловним каналом који води све до Хамбурга, између плићака и Великог птичијег спруда, приближавао се „Лаби 2".

Југоисточно од „Фидеса", којим се таласи поигравају као да је орахова љуска мада је бацио ленгер са свих 200 метара тешког ланца, укотвљена је у заклону острвца Шархерн пилотска лађа „Капетан Хилгендорф" чији је задатак да показује пут великим бродовима. Италијански брод с муком напредује, остављa са своје леве стране светионик „Лаба 2" и тражи од пилота да га одведе до Хамбурга.

Са машинама на минимуму „Фидес" се креће по инерцији очекујући да пилотска лађа стигне и одведе га даље. Али, јак ветар и морски таласи отежавају пилоту маневрисање, а осека тера „Фидес" право према Великом птичијем спруду. У полумраку пилот Тјус и његова два помоћника виде како им се „Фидес" опасно приближава.

— Свим машинама: натраг! Натраг! — Узалуд Тјус урла у мегафон. Ветар спречава да се његове речи чују разговетно и када је Тјус успео да се попне на палубу „Фидеса", било је већ прекасно.

ГРОБ У ПЕСКУ

У 6.45 посада „Фидеса" чула је потмуло стругање — то се брод прочелно насукао на пешчано дно спруда. Капетан Сперанца покушао је одмах да се извуче маневром унатраг, но осека и фини ситан песак спруда већ су испод корита брода копали „Фидесу" гроб.

На километар одатле назиру се обриси још једног хаварисаног брода. То је енглески теретњак „Ондо" који се 5. децембра насукао под сличним околностима. Више од месец дана корито овог брода одолева плимама и осекама док га песак, увек у покрету, полако али сигурно гута. На „Онду" се још налазе агент бродовласника, капетан и три морнара који се узалудно надају да ће успети да ослободе брод и помоћу тегљача да га извуку из клопке.

Капетанија је у међувремену радиографисала да се „Фидес" насукао и из оближње луке Кауксхавен спасилачки брод „Рур-Штал" и два велика реморкера.

Али, капетан Донато Сперанца покушава да се ишчупа сопственим снагама. Он ситуацију не схвата нарочито трагично и спасилачки тегљачи само га љуте. У ствари, зна да су трошкови тегљења огромни, па је реморкер истовремено и спасилац и упропаститељ. Узалуд му пилот Тјус саветује да позове реморкере, капетан упорно покушава да се извуче сам.

— Капетане, Птичији спруд никоме не опрашта — говори му Тјус. — Овај живи песак је веома опасан. Док покушавате да се извучете, елиса брода се окреће и прави све већу рупу у дну а брод стоји у месту. То је најбољи начин да му пукне корито. Погледајте оне тамо, на „Онду". То су Енглези, рођени поморци, одлично познају ове воде и нису успели да се извуку ни уз помоћ реморкера! Њихов брод је нов, иначе би одавно пукао. Ваш ће зачас настрадати!

Али, Сперанца врти главом и одбија да послуша. Сву наду он полаже у плиму. За то време „Рур-Штал" је сасвим пришао „Фидесу", док реморкери стоје мало даље. Спасилачки бродови, опремљени за прихватање морнара са насуканих лађа, практично су непотопљиви. Мада имају три јака мотора од укупно 2.500 КС те могу себи да дозволе веома смеле подухвате, често и сами доста ризикују.

Око десет часова капетан Сперанца ступа у одлучујућу акцију. — Пуном паром напред! — наредио је. Кад се корито мало покренуло командовао је: — Пуном паром назад! — После неколико сличних покушаја „Фидес" се са својим товаром руде алуминијума готово ишчупао. Крма је слободна, само још прамац пара дно. И, када се већ чини да ће непоколебљиви Италијан запловити, бочни ветар удара брод и враћа га на спруд!

МОРНАРИ СКАЧУ У МРЕЖУ

— Капетане, позовите реморкере — убеђује га Тјус али Сперанца ни да чује. Он одлично зна да бродовласници не воле капетане који позивају тегљаче. Заповедник Хофман са спасилачког „Рур-Штала" који кружи око „Фидеса" схватио је ситуацију. Пошто је испитао дно, он поручује Сперанци:

— Раније или касније, ваш брод ће пући. Тјус ми је рекао да имате товар од 9.000 тона. Ако одмах не позовете тегљаче, готови сте!

Сви ови разговори воде се радио-везом и то сасвим мирним тоном, као да напољу не бесне таласи који прете да збришу све пред собом. Док „Фидес" очајнички покушава да се спасе сопственим снагама, тегљачи поигравају на таласима пучине. Само зелено-наранџаста лађа Немачког друштва за спасавање бродоломника упорно кружи око италијанског брода.

Тек у 12.20 часова одлучио је капетан Сперанца да се обрати реморкерима. Читава два сата покушавале су ове челичне грдосије да извуку „Фидес". Његово корито је пуцкетало, дно стењало, али упркос снази реморкера брод се није ни померио. Нови покушај одложен је за вече, када ће у помоћ да им притекне плима.

У том ишчекивању нестрпљиви Сперанца поново покушава да се извуче, не обазирући се на упозорење да тиме у песку копа још већу рупу. Заповедник Хофман са „Рур-Штала" му поручује:

— Нека на наш брод пређу сви људи који вам нису неопходни! — У том тренутку чује се снажна, потмула ломљава и на боку моста „Фидеса" указује се дугачка, неправилна пукотина широка на неким местима и читавих 30 сантиметара! На све стане лете комади дрвета и лима.

На прамцу „Рур-Штала" хитно је разапета велика перлонска мрежа и италијански морнари, један по један, скачу у њу сваки пут када таласи приближе спа-

ВИ СПЕРАНЦА

УПОРНИ ИТАЛИЈАН НИЈЕ СЕ ОБАЗИРАО НА УПОЗОРЕЊЕ ДА ПТИЧИЈИ СПРУД НИКОМ НЕ ПРАШТА, А КАД СЕ ЗЛО ВЕЋ ДЕСИЛО ОДБИО ЈЕ ПОМОЋ!

силачки брод „Фидесу". Спасавање траје веома дуго, али у 16.45 у мрклом мраку, 32 морнара, 6 официра и пилот Тјус налазе се у сигурности. У 18.15 „Рур-Штал" је упловио у Куксхафен са својим товаром мокрих и исцрпљених људи. На броду је остао само капетан Донато Сперанца који није изгубио наду да ће спасти и товар и брод.

МОЛИТВА ЗА БРОДОЛОМ

На воденом појасу између ушћа Лабе у Северно море и острва Хелголанд забележена су 163 бродолома, рачунајући само оне који су се догодили последњих година. Велики птичији спруд ниједном није испустио свој плен. Фини песак који без прекида покрећу плима и осека полако гута и покрива олупине, остављајући понекад само комад зарђалог гвожђа да штрчи из воде и вреба следећу жртву.

Тако се крајем децембра 1968. године совјетски трговачки брод „Њадома" насукао право на олупину брода „Антоанет". И капетан Грехњов је као и Сперанца покушао најпре да га извуче сам, па онда и уз помоћ реморкера. А затим су и његови морнари морали да скачу у перлонску мрежу спасилачког брода „Арвед Емингхаус".

Спрудови реке Лабе су неумољиви. Али, не само они.

Обале северне и северозападне Европе веома су опасне за бродове и од пам тивека су поприште честих бродолома. Несреће су се догађале због велике хладноће која је ледила једра а касније и машине, претварајући бродове у циновске санте, због густих ма гли, због циновских плима које у неким областима достижу и разлику од 7 до 8 метара, а праћене су убиственим струјама, услед насукавања на спрудове чији песак непрекидно покрећу струје изазване плимом и осеком, које мењају конфигурације дна тако да ниједна карта није сигуран водич.

Људи су у прошлости бродолом схватали као нешто неумитно и реченицом „Није се вратио!" једноставно се означавао нестанак стотина хиљада морнара које је прогутала водена стихија. Тек у прошлом веку, после велике француске револуције и нових идеја солидарности, почело се размишљати може ли се нешто учинити за несрећнике, заробљенике пучине на неком спруду или пустом острву који беспомоћно чекају да им потоне лађа или да помру од глади.

Ипак, још дуго, бродолом није за све био несрећа. За становнике сиромашних обала и острва то је била прилика да се дође до неке имовине. О томе јасно говори молитва становника острва Шили: „Молимо те, о Господе, да не потапаш лађе, али ако до бродолома већ мора да дође, да учиниш да то буде на овим обалама — за добробит њихових житеља!"

Бродолом је становницима често доносио, осим брод ског товара, новац и вредне предмете из касе, грађу са олупине, ексере... А како предмети нађени на обали нису ничији све док се не појави њихов власник разумљиво је да се мештани нису нарочито трудили да траже и спасавају бродоломнике.

Први знак за људску солидарност на мору дали су Енглези. Још 1786. године у Енглеској су направљени први чамци за спасавање, а 1824. основано је и прво друштво за спасавање. Сличне акције предузима ју се нешто касније у Холандији и Француској. У Немачкој, удружени трговци из Мемлеа подижу и прве спасилачке станице дуж обала. После два катастрофална бродолома 1854. и 1860. године, и у Немачкој се јавља идеја о оснивању спасилачких удружења.

ЧАМАЦ ВУКУ КОЊИ

Капетан Бермпол и адвокат Кулмај, покретачи акције, лично путују по острвима и дуж обала покушавајући да убеде људе да се придруже овој хуманој акцији. Немају баш много успеха. Јављају се само младићи жељни авантура, јер „ниједан човек који има породицу не жели да ризикује живот спасавајући друге".

Тек 1865. године некако је основано Немачко друштво за спасавање бродоломника, такозвано ДГРС. Ова скраћеница ускоро је постала симбол људског братства и солидарности. Већ почетком овог века ДГРС је имало око хиљаду добровољних спасилаца и преко стотину спасилачких станица!

Чамце за спасавање често су, због ћудљивих плима и осека на немачкој обали, морали километрима да вуку коњи, све до довољне дубине. Кочијаш би трчао упоредо са животињама док се спасилачка екипа налазила у чамцу на колима чекајући тренутак да завесла кроз буру. Догађало се да се утопи понеки коњ, па чак да страда и сам кочијаш. Проналазак мотора и радиофоније умногоме је олакшао поступак спасавања и смањио ризик.

За нешто више од сто година постојања ДГРС је спасло око 24 хиљаде бродоломника, од чега током последње деценије 6.437. Године 1971. учествовало је у 993, а 1972. у 1.320 спасавања.

Екипе бродова за спасавање овог Друштва дежурају и дан и ноћ очекујући позиве у помоћ — SOS. Спасилачки бродови обично имају посаде од 4 члана: заповедника, радарског оператора и радио-телеграфисту, помоћника оператора и машинисту.

ПОТПУНО БЕСПЛАТНО

Историја овог Друштва забележила је и 37 погибија спасилаца, али се сматра да их је било много више, нарочито у самом почетку. Данас ДГРС дуж обала Северног мора и Балтичког мора има флоту од седам великих спасилачких бродова која могу да исполве на дебело море, затим пет брзих бродова, такође за спасавање на пучени, и деветнаест нарочито прилагођених рељефу одговарајућим модерним елек тронским уређајима.

Највећи од ових бродова, дужине од 18 до 25 метара и носивости од 30 до 50 тона, имају сопствене по моћне бродове дугачке 5 до 6 метара. Смештени су на стрмој равни на крми и спуштају се у море отварањем покретног дела крме. Они су тако начињени да могу по плићаку да приђу до саме обале или стене и не могу се ни преврнути ни потопити.

Немачко друштво за спасавања бродоломника издржава се искључиво од добровољних прилога! За разлику од огромних сума које власници бродова морају да плаћају за помоћ тегљача, услуге Друштва су потпуно бесплатне. Добровољни прилози пристижу од разних предузећа и појединаца, а ДГРС штампа и продаје брошуре, разглед нице и слајдове са пригодним темама. Прилог се често скупља и по биоскопима, концертима, школама, на улицама.

После једне веома опасне спасилачке акције новинари су упитали заповедника брода „Боркум", старог морског вука, зашто се бави тако ризичним послом за плату која је једва нешто већа од примања обичног трамвајџије. Он је одговорио:

— Понекад се и сам питам. Зар није боље, помислим, мирно седети код куће? Али, када се нађем усред олује и видим сигнале за помоћ, када угледам раз рогачене очи спасених путника и морнара и осетим како њихове укочене, ледене руке стежу моје у знак неме захвалности, онда осетим да се ради само о плати која је, као што ви кажете, мало већа од кондуктерске.

П. С.

ПРЕПОТОПКО

СВАНУО ЈЕ МОЈ ПРВИ РАДНИ ДАН. ЗАПОСЛИО САМ СЕ КАО СЛУЖБЕНИК ПОШТЕ! ПЛАТИЦА НИЈЕ ЛОША... САМО МИ НИЈЕ ЈАСНО

КАКО ТО ДА СЕ СЕМ МЕНЕ НИКО НИЈЕ ЈАВИО!

ПИСМОНОША! ГДЕ СУ ПИСМА?
ЦАКУ!

САД МИ ЈЕ ЈАСНО! КАМЕНА ПИСМА СУ МНОГО ТЕШКА! ШТО СЕ НЕКО НЕ СЕТИ ДА ИЗМИСЛИ ХАРТИЈУ?

ДА ИЗМИСЛИ?!

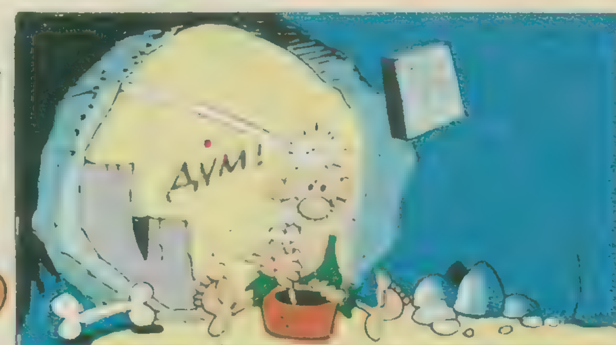

ГРАД!
СТРАШНУ
ЈАО!

НА ПОСАО!

ЧВРК!
ЈАО!

ФИЈУУУ
ТРАС!

ДУМ!

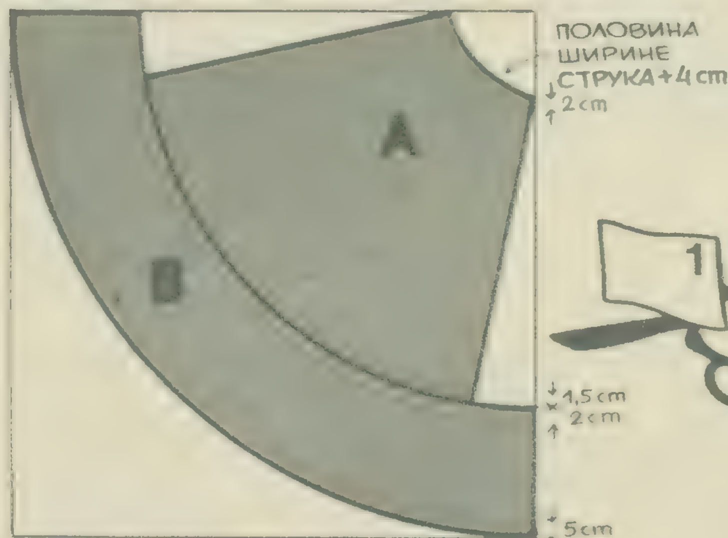

ПРИМИТИВАН НАРОД! ИЗМИСЛИО ВАЗДУШНУ ПОШТУ ЕВО КАКО МИ ЗАХВАЉУЈУ!

НАПРАВИТЕ САМИ

КУТАК ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ

ШИРОКА СУКЊА ЗА ЛЕТО

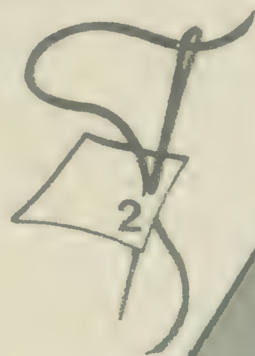
Ако желите да се за лето лепо и модерно обучете а да вас то не кошта много, обиђите мање радње где можете наћи циceве дивних боја и дезена за три до шест динара за метар једноструке ширине. Као што вам је познато модни хит овог лета су широке сукње до чланака.

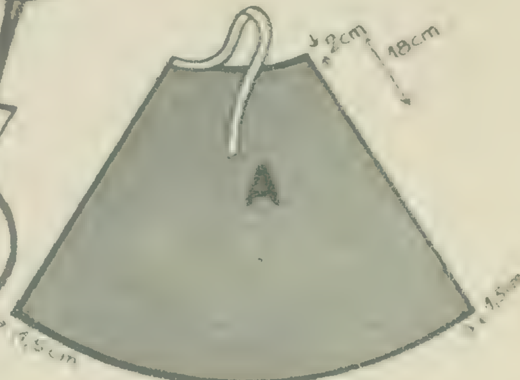
Ако се будете придржавали наших упутстава нећете моћи да погрешите.

Ово су мере за материјал двоструке ширине. Ако је циц једноструке ширине потребне су вам две дужине сукње које ћете пресећи на пола и саставити. Даље овако радите:

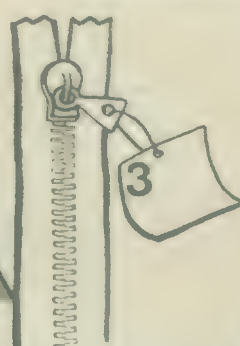
Материјал двоструке ширине пресавијте на пола тако да вам наличје буде споља и белом кредом нацртајте крој (црт. 1). Сеците по пуним линијама; испрекидане линије означавају порубе или делове који улазе у шавове. Пошто је ово сукња до чланака, измерите дужину од струка до чланака и томе додајте мере које се налазе на цртежу 1 и које улазе у порубе.

Саставите ивице сукње (А) остављајући у порубе по 1,5 цм. Са леве стране оставите 18 цм за рајфешлус. Око струка порубите за два сантиметра и преко тога ставите гиртлбанд или кепер пантлику у одговарајућој боји (црт. 2). Зашијте рајфершлус и копче (црт. 3). Карнер (Б) са доње стране порубите за 5 цм. Горњи део који треба да се споји са сукњом (А) порубите за 1,5 цм а затим на 0,5 цм од порубљене ивице пришијте (црт. 4). Затегните „фирц“, тако да циговани карнер одговара обиму доње ивице сукње (А). Распоредите равномерно наборе и пришијте карнер за сукњу (а) на 1,5 цм од њене доње ивице (црт. 5).

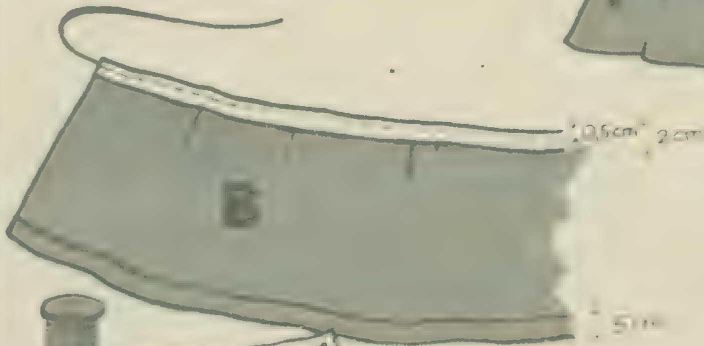

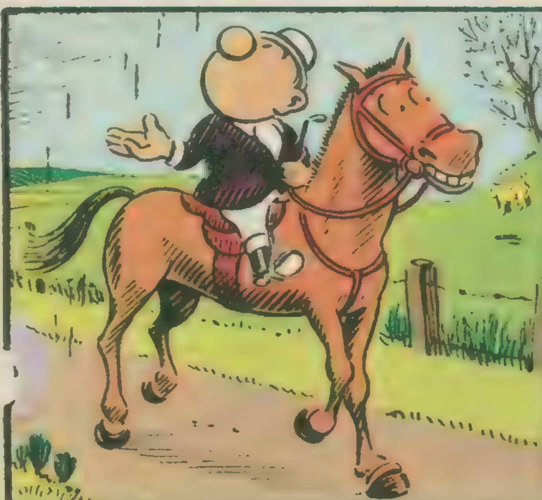

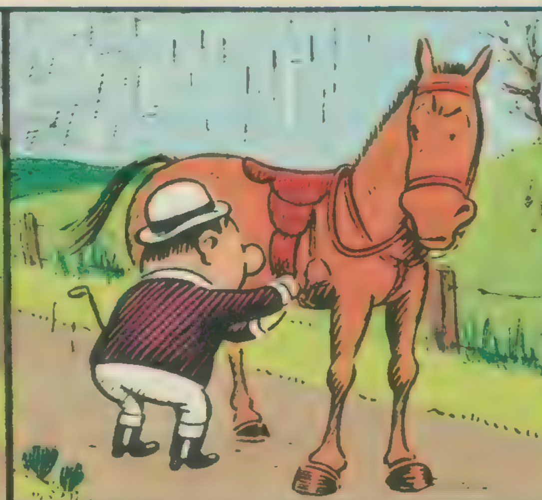

СИМА СПОРТИСТА

ПИРАТИ према роману Валтера Скота

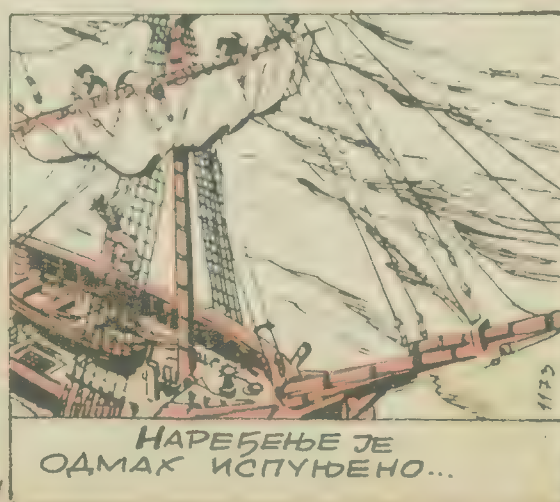

ЧЕК, ШТА СЕ ТО, ДО ЂАВОЛА, ДОГАЂА!
НЕКИ ЛУДАК УПРАВЉА БРОДОМ!

ОВО ЋЕТЕ СКУПО ПЛАТИТИ, МЕРТОУНЕ!
ВАШ КАПЕТАН ЈЕ ПИЈАН... ТРЕБА ГА УБИТИ!

ОСТАЛИ МОРНАРИ НИСУ ХТЕЛИ ДА ИЗВРШАВАЈУ НАРЕЂЕЊА ЈЕДНОГ ПУТНИКА.

ОЧЕ, ПАЗИ!

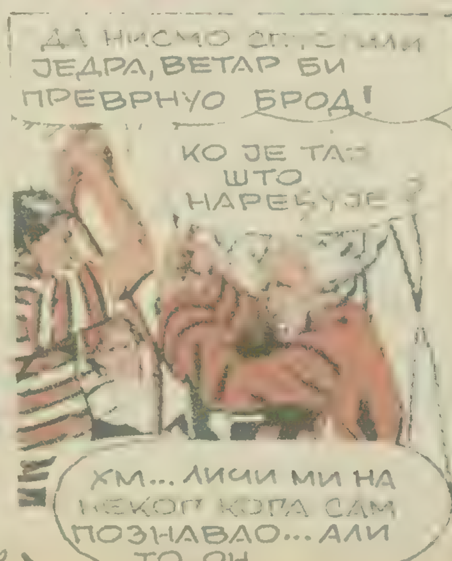

МЕРТОУН СЕ ОКРЕНУО...
ПРОКЛЕТСТВО!

БАЦИТЕ ОРУЖЈЕ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ БРОД ЈЕ ЗАДРХТАО ПОД СНАЖНИМ НАЛЕТОМ ВЕТРА...

СВИ НА СВОЈА МЕСТА! ДРЖИ КОРМИЛО! ПОЧИЊЕ БУРА!

БУРА ЈЕ ПОСТАЈАЛА СВЕ ЈАЧА...

ДА НИСМО СПУСТИЛИ ЈЕДРА, ВЕТАР БИ ПРЕВРНУО БРОД!
КО ЈЕ ТАЈ ШТО НАРЕЂУЈЕ?
ХМ... ЛИЧИ МИ НА НЕКОГ КОГА САМ ПОЗНАВАО... АЛИ ТО ОН...

НЕ БОЈ СЕ, СИНЕ! БУРА И ЈА СМО СТАРИ ПРИЈАТЕЉИ!
НЕ БОЈИМ СЕ, ОЧЕ!

У МЕЂУВРЕМЕНУ, У КАПЕТАНОВОЈ КАБИНИ...
ШТА ОВО САД ЗНАЧИ! ЧОВЕК НЕ МОЖЕ НИ ДА ПИЈЕ НА МИРУ!

ВЕТАР ЈЕ НОСИО БРОД ПРАВО НА СТЕНЕ...

... МЕРТОУН ЈЕ ТАДА ПРЕУЗЕО КОРМИЛО...
ВЕЖИТЕ МЕ ЗА КОРМИ-ЛО...

... И ВЕОМА ВЕШТО...

... ПРОВЕО ЈЕ БРОД КРОЗ ТЕСНАЦ. КАД ЈЕ ОПАС-НОСТ ПРОШЛА...

... ГРОХОТОМ СЕ НАСМЕЈАО.
ХА! ХА! ХА! ОПЕТ САМ ТЕ ПОБЕДИО, ОЛУЈО!

ИПАК САМ СЕ СЕТИО! ТО ЈЕ КАПЕТАН ДИЈАБОЛО!

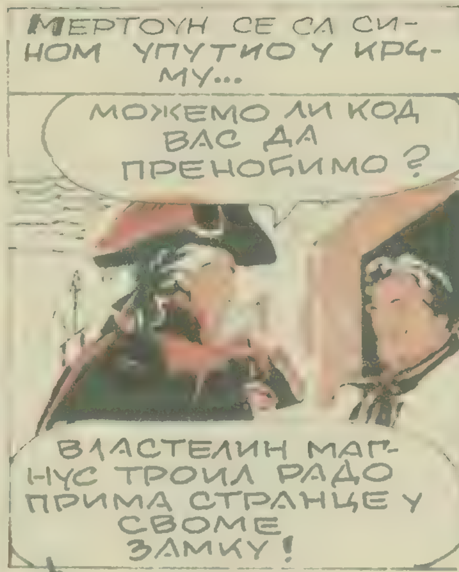
МЕРТОУН МУ ЈЕ ЛАЖНО ИМЕ! ЧУВАЈ СЕ, ДИЈАБОЛО! СТАРИ НАТАНИ-ЈЕЛ ЗНА ТВО-ЈУ ТАЈНУ!

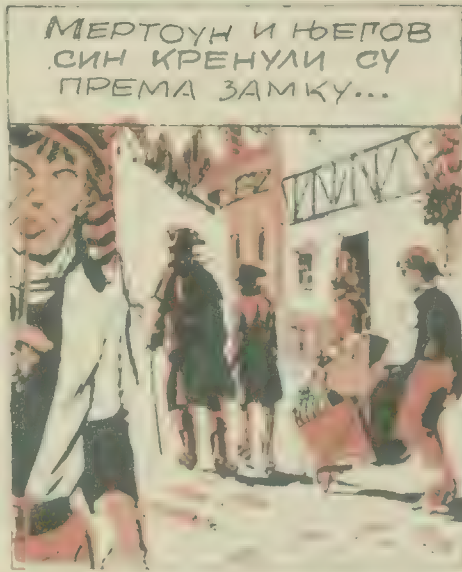

Сутрадан је брод упловио у луку Бург-Вестра на острву Мејнленд.

Надам се, капетане, да се више не љутите!
Спасли сте ми брод и ја сам вам захвалан!

Саветујем вам да се оканете пића, капетане!
Ни капи више... кунем се!

Капетане, исплатите ми досадашњу зараду! Хоћу да се настаним у Бург-Вестри!
Обратите се вођи палубе!

Мертоун се са сином упутио у крчму...
Можемо ли код вас да преноћимо?
Властелин Магнус Троил радо прима странце у своме замку!

Мертоун и његов син кренули су према замку...

Узми...
Златник...! Хвала господине!

Дао ми је златник! Али то неће бити последњи!

Господар замка их је љубазно дочекао...
Намеравам да се настаним на овом острву и док не нађем кућу...
Можете остати код мене колико год желите!

Магнус је био удовац са две кћери...
Ово је син нашег госта! Надам се да ћете се спријатељити!
Зовем се Мордаунт!
А ја Мина! Ово је моја сестра Бренда!

ЈЕДНОГ ДАНА ДОК СЕ МЕРТОУН ШЕТАО...
ДОБАР ДАН, КАПЕТАНЕ!

НА РЕЧ „КАПЕТАН" МЕРТОУН ЈЕ ПРЕБЛЕДЕО...
ЗАШТО МЕ ЗОВЕШ КАПЕТАНОМ?
ОПРОСТИТЕ... ПОГРЕШИО САМ!

МАЛО САМ ВИШЕ ПОПИО... ПА МЕ ПАМЋЕЊЕ ПРЕВАРИЛО! УОСТАЛОМ СВАК' ИМА ПРАВО ДА КРИЈЕ СВОЈУ ПРОШЛОСТ!
ЕВО ТИ И ОСТАВИ МЕ НА МИРУ!

ЈЕДАН ЗЛАТНИК! МОЈЕ ЋУТАЊЕ КОШТА МНОГО ВИШЕ!

ТЕ НОЋИ...
СЕЋАМ СЕ ТОГ СТАРЦА! СЕНКЕ ПРОШЛОСТИ МЕ ПРОГОНЕ!

МЕРТОУН ЈЕ КУПИО ЈЕДНУ НАПУШТЕНУ КУЋУ НА 30 КМ ОД БУРГВЕСТРА. АЛИ, НИ ТУ НИЈЕ ИМАО МИРА...
СВИ НА ПАЛУБУ! ПРИПРЕМИТЕ ТОПОВЕ!
ЈАДНИ ОТАЦ! ОПЕТ ГА МУЧЕ СНОВИ!

ЈЕДНОГ ДАНА ПОЈАВИО СЕ СТАРИ НАТАНИЈЕЛ...
ПРЕВАЛИО САМ 30 КИЛОМЕТАРА... ЗАСЛУЖИО САМ НАГРАДУ!
ШТА ХОЋЕШ ОД МЕНЕ, СТАРЧЕ?

ЗАДОВОЉИО БИХ СЕ СА ДВА ЗЛАТНИКА...
ЕВО ТИ ПЕДЕСЕТ И ГУБИ СЕ СА ОСТРВА!

КО ЈЕ ОВАЈ СТАРАЦ?
ВИШЕ МЕ НЕЋЕТЕ ВИДЕТИ!

КАКВА ТО ТАЈНА ОКРУЖУЈЕ ЊЕГОВОГ ОЦА?

МОРДАУНТ ЈЕ ПРОВЕО ДЕТИЊСТВО КОД СВОЈЕ ТЕТКЕ БЕРЕНИСЕ ГДЕ СЕ ИМЕ ЊЕГОВОГ ОЦА НИКАД НИЈЕ ПОМИЊАЛО...

ПРЕ ДВЕ ГОДИНЕ У ИНТЕРНАТУ...
ДОШАО ТИ ЈЕ ОТАЦ, МОРДАУНТЕ!

ТАДА ЈЕ ПРВИ ПУТ ВИДЕО ОЦА...
ТЕТКА ТИ ЈЕ УМРЛА! ОДСАД ЋУ ЈА БРИНУТИ О ТЕБИ!

ДВЕ ГОДИНЕ СУ ПУТОВАЛИ ТРАЖЕЋИ ГДЕ ЋЕ СЕ НАСТАНИТИ. НАЈЗАД СУ СЕ СКРАСИЛИ НА МЕЈНЛЕНДУ...

ЈЕДНОГ ДАНА У СЕОСКОЈ ТРГОВИНИ...
ИМАТЕ ЛИ УДИЦЕ?
У ТОЈ СУ КУТИЈИ! ИЗАБЕРИ!

КАСНИЈЕ...
ЗДРАВО, МЛАДИЋУ! ПОЗДРАВИ ОЦА И КАЖИ МУ ДА САМ КУПИО КУЋУ НА ОБАЛИ!
ЈА ВАС НЕ ПОЗНАЈЕМ!

ХА! ХА! ХА! АЛ' МЕ ЗАТО ТВОЈ ОТАЦ ПОЗНАЈЕ!

МОРДАУНТ ЈЕ ПРЕНЕО ОЦУ ПОЗДРАВ И ТЕ НОЋИ...

МЕРТОУН СЕ УПУТИО КА ОБАЛИ...

ПОЛАКО, КАПЕТАНЕ ! САД СМО ЈЕДНАКИ... И ЈА САМ КУЋЕВЛАСНИК И...
БЕДНИЧЕ! ОБЕЋАО СИ ДА ЋЕШ НАПУСТИТИ ОСТРВО!

НЕ !

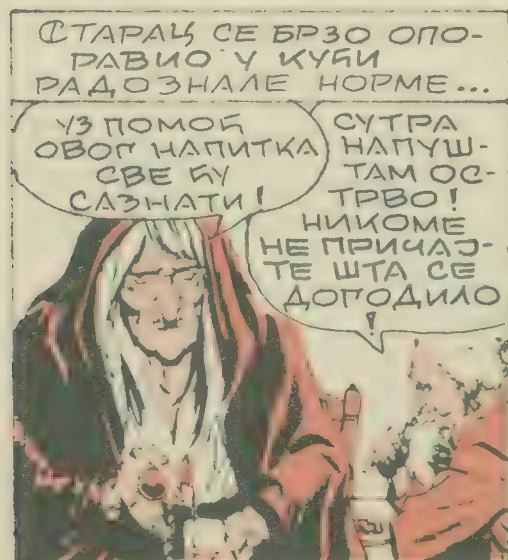

СТАРАЦ ЈЕ ПОСРНУО И СУНОВРАТИО СЕ У ПРОВАЛИЈУ...
ААХ!

И МЕРТОУН ЈЕ... КРИКНУО...
ХТЕО САМ САМО ДА ГА ЗАПЛАШИМ ! ОВО НИСУ ПРАВИ МЕЦИ!

АЛГЕ И СУВА МОРСКА ТРАВА УБЛАЖИЛЕ СУ ПАД...

СТАРЦА ЈЕ НАШЛА МАГНУСОВА РОЂАКА НОРМА...
НЕКО ЈЕ ПАО СА СТЕНЕ!
ХММ!

СТАРАЦ СЕ БРЗО ОПОРАВИО У КУЋИ РАДОЗНАЛЕ НОРМЕ...
УЗ ПОМОЋ ОВОГ НАПИТКА СВЕ ЋУ САЗНАТИ!
СУТРА НАПУШТАМ ОСТРВО! НИКОМЕ НЕ ПРИЧАЈТЕ ШТА СЕ ДОГОДИЛО !

ТЕ НОЋИ...
КО ТЕ ЈЕ ГУРНУО СА СТЕНЕ?
МЕРТОУН... КОГА ЈА ЗНАМ КАО КАПЕТАНА ДИЈАБОЛА...

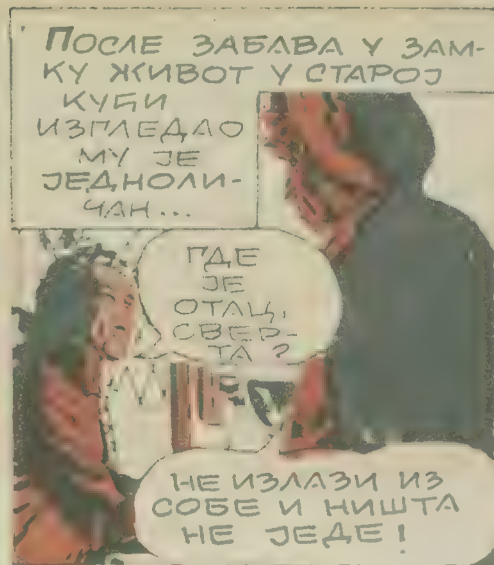

У ЗОРУ СТАРАЦ ЈЕ НАПУСТИО ОСТРВО...

ГОДИНЕ СУ ПРОЛАЗИЛЕ И МОРДАУНТ ЈЕ ПОСТАО ЛЕП И СТАСИТ МЛАДИЋ...
КАКО СИ ВЕЧЕРАС ЛЕПА, МИНА!
НЕМОЈ... ПОЦРВЕНЕЋУ!
САМО ЊУ ГЛЕДА!

ХМ... МЛАДИЋ ЈЕ ИЗГЛЕДА ЗАЉУБЉЕН У ТВОЈУ КЋЕР, МАГНУСЕ!
ВОЛЕО БИХ ДА МИ БУДЕ ЗЕТ!

ПОСЛЕ ЗАБАВА У ЗАМКУ ЖИВОТ У СТАРОЈ КУЋИ ИЗГЛЕДАО МУ ЈЕ ЈЕДНОЛИЧАН...
ГДЕ ЈЕ ОТАЦ, СВЕРТА?
НЕ ИЗЛАЗИ ИЗ СОБЕ И НИШТА НЕ ЈЕДЕ!

ЈЕДНОМ, ДОК ЈЕ ШЕТАО ОБАЛОМ...
ЗАШТО СЕ СВЕТ СКУПИО?

ШТА СЕ ДОГОДИЛО?
НЕКИ БРОД СЕ НАСУКАО!
КРАЈ БРОДА НЕКО ПЛИВА!

БИО ЈЕ ТО БРОДОЛОМНИК. ВУКАО ЈЕ ЈЕДАН КОВЧЕГ ПРЕМА ОБАЛИ...

АЛИ,ПОНЕСТАЛО МУ ЈЕ СНАГЕ...

НЕ! НЕ БУДИТЕ ЛУДИ!
ТРЕБА МУ ПОМОЋИ!

И МЛАДИЋ ЈЕ ЗАПЛИВАО...

...И УСКОРО ИЗВУКАО БРОДОЛОМНИКА...
БРАЈСЕ, ПОМОЗИ МИ! НЕ МОГУ САМ!
ХВАТАЈ!

ПОМОЗИ МИ, ЧУЈЕШ ЛИ!
ВИШЕ МЕ ЗАНИМА ОВАЈ КОВЧЕГ...

БРАЈС ЈЕ ТАМАН ХТЕО ДА РАЗВАЛИ КАТАНАЦ КАД СЕ ПОЈАВИЛА НОРМА...
БАЦИ ТАЈ КАМЕН, БЕДНИЧЕ! ЗАР ДА ПЉАЧКАШ БРОДОЛОМНИКЕ!
ОВАЈ ЈЕ ВЕЋ МРТАВ И КОВЧЕГ ЈЕ САД МОЈ!

ПОМОЗИ МОРДАУНТУ ИЛИ ЋУ ТЕ ПРОКЛЕТИ!
МОЖДА ЋЕМО ГА ОВИМ НАПИТКОМ ВРАТИТИ У ЖИВОТ!

ОСВЕСТИО СЕ!
ДО ВРАГА! САДА НЕ МОГУ ДА ЗАДРЖИМ КОВЧЕГ!

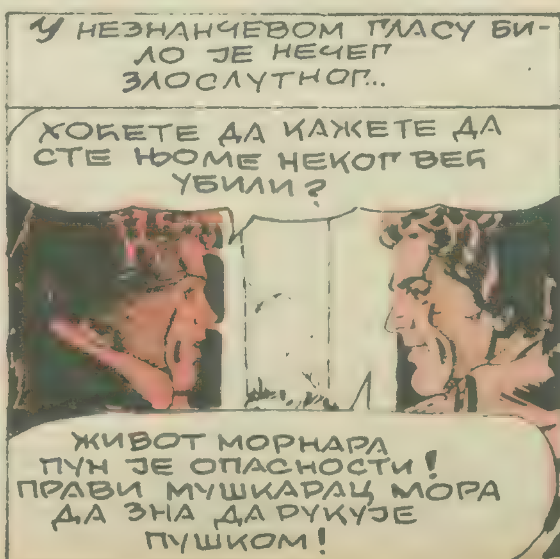

НЕЗНАНЦА И ЊЕГОВ КОВЧЕГ ПРЕНЕЛИ СУ КОД НОРМЕ...
ГДЕ САМ? МОЈ КОВЧЕГ...?
СМИРИТЕ СЕ, ПРИЈАТЕЉУ! КОВЧЕГ ЈЕ ТУ!

ТЕ ВЕЧЕРИ МЛАДИЋ ЈЕ СВЕ ИСПРИЧАО ОЦУ...
МОЖДА МУ ЈЕ ПОТРЕБАН НОВАЦ! ЕВО ОДНЕСИ МУ!
ХВАЛА, ОЧЕ!

СУТРАДАН ЈЕ МЛАДИЋ ПОСЕТИО БРОДОЛОМНИКА...
ЗОВЕМ СЕ МОРДАУНТ!
ДУГУЈЕМ ВАМ ЖИВОТ! ЈА САМ КАПЕТАН КЛИВЛЕНД! У БУРИ САМ ИЗГУБИО БРОД И ПОСАДУ!

ОТАЦ ВАМ ШАЉЕ МАЛО НОВЦА... УЗМИТЕ ГА!
СА ОНИМ ШТО ИМАМ У КОВЧЕГУ МОГУ ДА ОПРЕМИМ НОВ БРОД! ПРИМИТЕ ОВУ ПУШКУ У ЗНАК ЗАХВАЛНОСТИ!

ХВАЛА! ДИВНА ЈЕ!
НИКАД ДОСАД НИЈЕ ПРОМАШИЛА ЦИЉ! ХА! ХА!

У НЕЗНАНЧЕВОМ ГЛАСУ БИЛО ЈЕ НЕЧЕГ ЗЛОСЛУТНОГ..
ХОЋЕТЕ ДА КАЖЕТЕ ДА СТЕ ЊОМЕ НЕКОГ ВЕЋ УБИЛИ?
ЖИВОТ МОРНАРА ПУН ЈЕ ОПАСНОСТИ! ПРАВИ МУШКАРАЦ МОРА ДА ЗНА ДА РУКУЈЕ ПУШКОМ!

МИСЛИМ ДА ЗНАМ КАКАВ ТРЕБА ДА ЈЕ ПРАВИ МУШКАРАЦ!
НЕ ЉУТИТЕ СЕ! ХА! ХА! ОДЛАЗИМ ПРВИМ БРОДОМ ЗА КИРКВОЛ!

МОЖЕТЕ ПРЕНОЋИТИ КОД МАГНУСА ТРОИЛ! НАПИСАЋУ ВАМ ПИСМО!
ОДЛИЧНО! ТАКО ЋУ УШТЕДЕТИ НА ВРЕМЕНУ!

ДА НИЈЕ ПОГРЕШИО ШТО ГА ЈЕ ПОСЛАО МАГНУСУ...

НЕШТО КАСНИЈЕ ДОК ЈЕ ШЕТАО...
ПОГЛЕДАЈТЕ ШТА САМ НАШАО!
ОСТАЦИ КЛИВЛЕНДОВОГ БРОДА?

ХА! ХА! ХА! А ПОГЛЕДАЈТЕ ОВО!
ГУСАРСКА ЗАСТАВА!

ДАЈ ТУ ЗАСТАВУ И О ЊОЈ НИКОМЕ НИ РЕЧИ!
ЗАДРЖАЋЕТЕ ЈЕ ЗА УСПОМЕНУ?

МОЈОМ КРИВИЦОМ ТАЈ БЕДНИК ЈЕ САДА У МАГНУСОВОЈ КУЋИ! МОЖДА НИЈЕ КАСНО...

МАЛО КАСНИЈЕ...
ИДЕМ НА ЗАБАВУ КОД МАГНУСА, ОЧЕ!
ЛЕПО СЕ ПРОВЕДИ!

ЦРНЕ МИСЛИ МОРИЛЕ СУ МЛАДИЋА...
ЗА ЗАБАВУ САМ СЛУЧАЈНО ДОЗНАО! ЗАШТО МЕ МАГНУСОВЕ КЋЕРИ НИСУ ПОЗВАЛЕ?

ИЗНЕНАДА...
СТАНИ! ЗНАМ КУДА СИ КРЕНУО! ОБЕЋАЈ ДА НЕЋЕШ ПРОЛИТИ НИ КАПИ КРВИ!
КЛИВЛЕНД МЕ ЈЕ ОБМАНУО!

У МАГНУСОВОМ ЗАМКУ...
НАДАМ СЕ, ГУВЕРНЕРУ, ДА ЋЕТЕ СЕ ЛЕПО ПРОВЕСТИ!
ВАШЕ ЗАБАВЕ СУ НАДАЛЕКО ЧУВЕНЕ!

ДОБРО ДОШАО, МОРДАУНТЕ!
ДОШАО САМ ИАКО НИСАМ ПОЗВАН...

И ДОБРО СИ УРАДИО! ХВАЛА ШТО СИ НАМ ПОСЛАО КЛИВЛЕНДА! ОПЧИНИО ЈЕ МОЈЕ КЋЕРИ!
БЕДНИК!

МЛАДИЋ ЈЕ УШАО У САЛУ...
МИНА ЈЕ С КЛИВЛЕНДОМ! ИПАК ЋУ ИМ ПРИЋИ...

МЛАДИЋ СЕ ПРАВИО ДА НЕ ВИДИ ПРУЖЕНУ РУКУ...
ГЛЕ! МОЈ СПАСИЛАЦ!
ДОБРО ВЕЧЕ, МИНА! ДА ИГРАМО?

ЖАО МИ ЈЕ... СВЕ ИГРЕ САМ ОБЕЋАЛА КАПЕТАНУ!
МИСЛИО САМ ДА ЈЕ ВЕЋ ОТПЛОВИО!
У ЗАМКУ ЈЕ ТАКО ЗАБАВНО ДА ЋУ ОСТАТИ ЈОШ КОЈИ ДАН!

МОРДАУНТ ЈЕ ОЧАЈАН...
МИНА НЕ СКИДА ПОГЛЕД С ЊЕГА!

НАЈАВЉЕНА ЈЕ ИГРА С МАЧЕВИМА...

МАЧЕВИ СУ СЕВАЛИ ДОК СУ СЕ ДЕВОЈКЕ ИСПОД ЊИХ ПРОВЛАЧИЛЕ...

У САЛУ ЈЕ УПАЛА И ГРУПА МАСКИРАНИХ ГОСТИЈУ...

НЕСРЕЋАН, МОРДАУНТ СЕ ПОВУКАО НА ТЕРЕСУ...
МОРДАУНТЕ! МОРАМ ДА РАЗГОВАРАМ С ТОБОМ!

ДЕВОЈКА ПРЕРУШЕНА У СИРЕНУ ОДВЕЛА ГА ЈЕ У ВРТ...
ПОТРЕБНА МИ ЈЕ ТВОЈА ПОМОЋ...
ПРВО ДА ТИ ВИДИМ ЛИЦЕ!

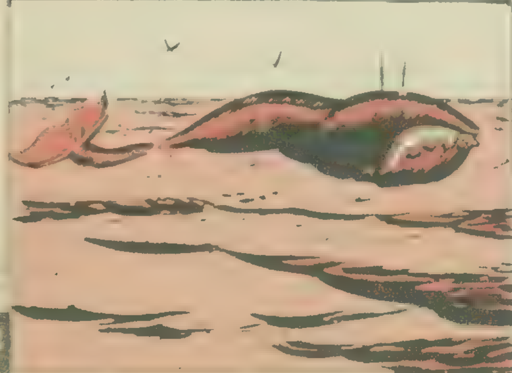

БРЕНДА!?
ДА, ЈА САМ! БОЈИМ СЕ, МОРДАУНТЕ! МИНА СЕ ЗАЉУБИЛА У КАПЕТАНА... А МЕНИ СЕ ТАЈ ЧОВЕК НЕ СВИЂА! ПОМОЗИ НАМ...

УЧИНИЋУ СВЕ ШТО МОГУ! АЛИ, ЈА ВОЛИМ ТЕБЕ! ТО САМ НОЋАС ОТКРИО!
МОРДАУНТЕ!

МИСЛИЛА САМ ДА... ТИ И МИНА...
И ЈА САМ МИСЛИО! ОБОЈЕ СМО СЕ ПРЕВАРИЛИ!

ТЕ НОЋИ КЛИВЛЕНД ЈЕ У СВОЈОЈ СОБИ НАШАО НЕОБИЧАН ПОКЛОН...
ПРОКЛЕТСТВО!

ЗНАЧИ... МОРДАУНТ ЈЕ ОТКРИО КО САМ!

ИДУЋЕГ ЈУТРА У БЛИЗИНИ ОБАЛЕ ПОЈАВИО СЕ КИТ. МАГНУСОВИ ГОСТИ СУ КРЕНУЛИ У ЛОВ...

ЈЕДНИМ ЧАМЦЕМ УПРАВЉАО ЈЕ МОРДАУНТ, А ДРУГИМ КЛИВЛЕНД.
ВЕСЛАЈТЕ БРЖЕ!

МОРДАУНТ ЈЕ ПРВИ БАЦИО ХАРПУН...

АЛИ, КИТ ЈЕ СВОЈИМ СНАЖНИМ РЕПОМ УДАРИО ЧАМАЦ И МЛАДИЋ ЈЕ ПАО У МОРЕ...

УДАВИЋЕ СЕ!
ВЕСЛАЈТЕ! ЈА ЋУ ГА СПАСТИ!

КЛИВЛЕНД СЕ ХРАБРО БОРИО С ТАЛАСИМА...

... И УСПЕО ЈЕ ДА ОНЕСВЕШЋЕНОГ МЛАДИЋА ИЗВУЧЕ НА ОБАЛУ.

ХВАЛА...
САМО ВРАЋАМ ДУГ!

ИПАК... ЗА ВАС БИ БИЛО БОЉЕ ДА САМ СЕ УДАВИО! ВАШ ПЛАН...
ХОЋЕТЕ ТИМЕ ДА КАЖЕТЕ ДА ЋЕТЕ МЕ СПРЕЧИТИ ДА СЕ ОЖЕНИМ МИНОМ ЈЕР СУ МИ РУКЕ УПРЉАНЕ КРВЉУ?

СУТРА У ЗОРУ ОТПЛОВИЋУ ЗА КИРКВОЛ!
МИНА НЕ СМЕ САЗНАТИ ДА СЕ ЗАЉУБИЛА У ГУСАРА!

НИСАМ ЧИНИО САМО ЗЛО, МЛАДИЋУ, ВЕЋ И ДОБРА ДЕЛА!
ГУСАР И ДОБРА ДЕЛА! ЖЕЛИМ ДА ОДЕТЕ ОД МИНЕ.. ЗАУВЕК!

ОВДЕ МЕ СВИ ЗНАЈУ КАО КАПЕТАНА КЛИВЛЕНДА! ДА НИЈЕ ТОГ МЛАДИЋА МОГАО БИХ ДА ПОЧНЕМ НОВ ЖИВОТ!

У СУМРАК МОРДАУНТ ЈЕ ДОБИО ПИСМО ОД КЛИВЛЕНДА...
ПОЗИВА МЕ НА ОБАЛУ! ШТА ЖЕЛИ ОД МЕНЕ?

САСТАЛИ СУ СЕ У ОСВИТ ЗОРЕ...

ДАЋУ ТИ СВЕ БЛАГО ИЗ КОВЧЕГА ДА НИКОМ НЕ КАЖЕШ КО САМ!

МЕНЕ НЕ МОЖЕТЕ КУПИТИ!

ОНДА ЋУ ТИ МАЧЕМ ЗАПУШИТИ УСТА!

УКРСТИЛИ СУ МАЧЕВЕ...

МОРДАУНТ, ЈОШ МАЛАКСАО ОД РАНЕ ЗАДОБИЈЕНЕ У ЛОВУ НА КИТА, СВЕ ВИШЕ ЈЕ УЗМИЦАО...

... АЛИ ИПАК НИЈЕ МОРАО ДА ИЗБЕГНЕ ОШТРИЦУ МАЧА...

АХ!

ПАО ЈЕ...

БУДАЛО! САМ СИ ТО ТРАЖИО!

НЕ... НИСАМ СМЕО ДА ПОЧИНИМ ЈОШ ЈЕДАН ЗЛОЧИН!

ЗБОГОМ, МОРДАУНТЕ! СУДБИНА ЈЕ ХТЕЛА ДА СЕ СУКОБИМО!

КЛИВЛЕНД НИЈЕ СЛУТИО ДА ЈЕ СТАРА НОРМА СВЕ ВИДЕЛА...

... И ПРИТЕКЛА МЛАДИЋУ У ПОМОЋ...

НЕБЕСА! КЛИВЛЕНД УМАЛО НИЈЕ УБИО РОЂЕНОГ БРАТА!

СТАРИЦА ЈЕ ПОНЕЛА РАЊЕНОГ МЛАДИЋА СВОЈОЈ КУЋИ. ЗА ТО ВРЕМЕ...

КЛИВЛЕНД ЈЕ НАПУШТАО БУРГ-ВЕСТРУ...
ЗБОГОМ, МИНА! ВРАТИЋУ СЕ КАД ТЕ БУДЕМ БИО ДОСТОЈАН!

МАЛО КАСНИЈЕ...
„ДРАГА МИНА, ОДЛАЗИМ ЈЕР НЕ ЗАСЛУЖУЈЕМ ТВОЈЕ ПОВЕРЕЊЕ. МОРДАУНТ ЋЕ ТИ РЕЋИ КО САМ. МОЖДА ЋЕШ МИ ОПРОСТИТИ КЛИВЛЕНД."

У ТОМ ТРЕНУТКУ СТИГАО ЈЕ МАГНУСОВ СЛУГА...
НАШАО САМ ОВА ДВА МАЧА НА ОБАЛИ!
НА ЈЕДНОМ СУ ТРАГОВИ КРВИ!
МОРДАУНТ ЈЕ УБИЈЕН! ТАЈ ДРУГИ МАЧ ЈЕ ЊЕГОВ!

МАГНУС ЈЕ СА СВОЈИМ ЉУДИМА ПОХИТАО НА ОБАЛУ...
УЗАЛУД ЈЕ... ОБОЈИЦА СУ НЕСТАЛА!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ЗАШТО МЕ КЛИВЛЕНД НИЈЕ УБИО!
ВЕРОВАТНО ЈЕ БОЉИ НО ШТО МИСЛИМО!

КАКО ДА ТИ ЗАХВАЛИМ, НОРМА?
МАНИ ТО! ЈАВИЋУ ТВОМ ОЦУ ДА СИ ЖИВ И ДА СИ КОД МЕНЕ!

НОРМА ЈЕ САЧЕКАЛА МЕРТОУНА...
ШТА ХОЋЕШ, НОРМА?
ДА ТИ КАЖЕМ ДА ЈЕ ОНАЈ НА КОГА МИСЛИШ У КИРКВОЛУ!

МОРДАУНТ СЕ ОПОРАВЉА... А ТВОЈА СУДБИНА И ТВОЈА ПРОШЛОСТ СУ У КИРКВОЛУ!

ДВЕ ДЕВОЈКЕ БИЛЕ СУ ОБУЗЕТЕ ИСТИМ МИСЛИМА...
НЕ СХВАТАМ ЗАШТО ЈЕ КЛИВЛЕНД ТАКО ИЗНЕНАДА ОТПУТОВАО!
ШТА ЛИ ЈЕ С МОРДАУНТОМ?

НОРМА ЈЕ ПОСЕТИЛА СВОГ РОЂАКА МАГНУСА...
МНОГО ПИЈЕШ, МАГНУСЕ!
ЈЕДИНО У ПИЋУ НАЛАЗИМ УТЕХУ! У МОЈОЈ КУЋИ СУ ЗАМРЛИ СМЕХ И ПЕСМА!

КРЕНИ У КИРКВОЛ АКО ЖЕЛИШ ДОБРО СВОЈИМ КЋЕРИМА!
НЕ ВЕРУЈЕМ ВИШЕ У ТВОЈУ НАТПРИРОДНУ МОЋ, НОРМА!

ХА! ХА! ИПАК ЋЕШ ИЋИ У КИРКВОЛ СА СВОЈИМ КЋЕРИМА!

У МЕЂУВРЕМЕНУ ЈЕДАН ТАЈАНСТВЕНИ БРОД УСИДРИО СЕ НЕДАЛЕКО ОД КИРКВОЛА...

КЛИВЛЕНД ЈЕ СИГУРНО НЕГДЕ НАСТРАДАО! ГЛУПО ЈЕ ШТО СЕ ИЗЛАЖЕМО ОПАСНОСТИ!
НЕ ГУНЂАЈ, ГОФЕ! ОВО ЈЕ ПРВИ ПУТ ШТО НИЈЕ ДОШАО НА УГОВОРЕНИ САСТАНАК!

ПРИСТОЈНО СЕ ПОНАШАЈТЕ НА ОБАЛИ... ДА НЕ ОТКРИЈУ КО СМО!
САМО ГУБИМО ВРЕМЕ... КЛИВЛЕНД ЈЕ ВЕЋ У ПАКЛУ!
НЕ ЗАБОРАВИТЕ НА ПИЋЕ!

ДОК ТИ ТРАЖИШ КЛИВЛЕНДА... МИ ЋЕМО У КРЧМУ!
ПИЈАНИЦЕ ПРОКЛЕТЕ!

БАНС ЈЕ ПРЕТРАЖИО ЧИТАВ ГРАД И НАЈЗАД...
КАПЕТАНЕ!
ЗДРАВО, ПРИЈАТЕЉУ!

КАПЕТАН ЈЕ ИСПРИЧАО БАНСУ СВОЈ ДОЖИВЉАЈЕ НЕ СКРИВАЈУЋИ СВОЈУ ЉУБАВ ПРЕМА МИНИ...
И ЗАТО ВИШЕ НЕ ЖЕЛИШ ДА БУДЕШ ГУСАР?
ДА! ВРАТИ СЕ НА БРОД И РЕЦИ ДА МЕ НИСИ НАШАО!

ПОСЛУШАЋУ ТЕ! АЛИ ЗНАШ ЛИ ШТА ТЕ ЧЕКА? РОБИЈА!
ЗНАМ! ИПАК, АКО СЕ САМ ПРЕДАМ МОЖДА ЋЕ МЕ ПОМИЛОВАТИ!

АЛИ, ОПАСНОСТ ЈЕ САСВИМ БЛИЗУ...
ГЛЕ! НИЈЕ ЛИ ТО ЧУВЕНИ КАПЕТАН КЛИВЛЕНД!

КАД ГА ПРИЈАВИМ, СИГУРНО ЋУ ДОБИТИ ДОБРУ НАГРАДУ!

ШТА ЈЕ, ТОРБАРУ? ТВОЈА РОБА МЕ НЕ ИНТЕРЕСУЈЕ!
ОВОГ ПУТА ВАМ НУДИМ НЕШТО ИЗУЗЕТНО! ЈЕДНОГ ГУСАРСКОГ КАПЕТАНА!

ТУ РОБУ КУПУЈЕМ! ГДЕ ЈЕ КАПЕТАН?
ПОЂИТЕ ЗА МНОМ, КОМАНДАНТЕ!

ТО ЈЕ ОН!
ШТА ЖЕЛИТЕ?

ОВАЈ ЧОВЕК ТВРДИ ДА СТЕ ВИ ГУСАРСКИ КАПЕТАН! ПРЕДАЈТЕ СВОЈ МАЧ!
НИКАДА!

ВЕЖИТЕ ИХ!
ПРЕДАЈ СЕ, КЛИВЛЕНДЕ!
БЕЖИ, БАНСЕ!

БАНС ЈЕ ОДМАХ ПОСЛУШАО...
ЈОШ ЋЕМО СЕ МИ ВИДЕТИ, ГОСПОДО!

КЛИВЛЕНД ЈЕ МОРАО ДА СЕ ПРЕДА...

И ЗАИСТА, БАНС СЕ УСКОРО ВРАТИО С ГУСАРИМА...

... И ОСЛОБОДИО КЛИВЛЕНДА.
ХА! ХА! ХА! УСПЕЛИ СМО!
МИСЛИО САМ ДА СЕ НЕЋУ ИЗВУЋИ!
НА БРОД, ДРУГОВИ!

ИМАО СИ ПРАВО, БАНСЕ! ЈА ПРИПАДАМ ВАМА!
САД ГОВОРИШ КАО ПРАВИ ГУСАР!
ЉУБАВ И ДОМ НИСУ ЗА НАС!

У МЕЂУВРЕМЕНУ...
УЗМИ ОВАЈ МАЧ И КРЕНИ У КИРКВОЛ!
ХВАЛА, НОРМА!

ЗАХВАЉУЈУЋИ ТЕБИ, САСВИМ САМ СЕ ОПОРАВИО!

КЛИВЛЕНД ЈЕ СТИГАО НА БРОД „ФОРТУНА"
ДОБРО ДОШАО, ПРИЈАТЕЉУ!
ЖИВЕО КАПЕТАН!
УРА!

ХМ... МОЈИ ЉУДИ СУ ТЕ ПРИМИЛИ С ОДУШЕВЉЕЊЕМ АЛИ НЕ ЗАБОРАВИ ДА САМ ОВДЕ ЈА КАПЕТАН!
РАЗУМЕМ, КАПЕТАНЕ!

ТРЕНУТАК, ГОФЕ! ОДЛУЧАН СИ И СНАЖАН, АЛИ ЈЕ КЛИВЛЕНД МУДРИЈИ... И НЕ ПИЈЕ! НЕКА НАМ ОН БУДЕ КАПЕТАН!
И ЈА ГЛАСАМ ЗА КЛИВЛЕНДА!

УБИЋУ СВАКОГ КО ПОКУША ДА МЕ СМЕНИ!
СМИРИ СЕ, ГОФЕ!

ЕВО ТИ, ПИЈАНИЦО!
АК!

У ТОМ ТРЕНУТКУ ЈЕДНА ГРАНАТА ПОГОДИЛА ЈЕ „ФОРТУНУ“!

КЛИВЛЕНД ЈЕ ПРЕУЗЕО КОМАНДУ.
ДИЖИТЕ СИДРО! ТОБЏИЈЕ НА СВОЈА МЕСТА!

СА „ФОРТУНЕ“ СУ ОДГОВОРИЛИ ВАТРОМ. ТОПОВИ НА ОБАЛИ СУ УНИШТЕНИ...

У КИРКВОЛУ ЈЕ НАСТАЛА ПАНИКА...
СКЛОНИТЕ СЕ, ЉУДИ!
ГУСАРИ БОМБАРДУЈУ ГРАД!

ХА! ХА! ХА! ЊИХОВИ ТОПОВИ СУ УМУКЛИ!
ПОДИГНИТЕ НАШУ ЗАСТАВУ!

И ГУСАРСКА ЗАСТАВА ЗАВИЈОРИЛА СЕ НА ЈАРБОЛУ...

ГРАДСКЕ ВЛАСТИ СУ БЕСПОМОЋНЕ...
ЗАШТО СТЕ ПУЦАЛИ НА ЊИХ, КОМАНДАНТЕ? ВИДИТЕ ШТА СУ ЗБОГ ТОГА УЧИНИЛИ ОД ГРАДА!
ТО... ТО МИ ЈЕ БИЛА ДУЖНОСТ!

САД НАМ МОГУ ПОТПУНО ПОРУШИТИ ГРАД И СВЕ НАС ПОУБИЈАТИ!

И ЗАИСТА, ГУСАРИ СУ ПОЧЕЛИ ДА СЕ ИСКРЦАВАЈУ...
САД МИ МОЖЕМО ДА ПОСТАВЉАМО ГРАДУ СВОЈЕ УСЛОВЕ!
ХММ... КАКО ЛИ ЋЕ СЕ ОВО ЗАВРШИТИ!

ГОФ СЕ НИЈЕ ПОМИРИО С ПОРАЗОМ...
ДОШАО ЈЕ МОЈ ТРЕНУТАК, КЛИВЛЕНДЕ!

КЛИВЛЕНД ЈЕ С ГУСАРИМА КРЕНУО ПУСТИМ УЛИЦАМА...
САКРИЛИ СУ СЕ У МИШЈЕ РУПЕ! КУКАВИЦЕ!

... ПРЕМА ЗГРАДИ ОПШТИНЕ!
ГОСПОДИНЕ ПРЕДСЕДНИЧЕ, НЕ ЖЕЛИМО ГРАДУ НИКАКВО ЗЛО! ДАЈТЕ НАМ САМО ХРАНУ И ОДМАХ ЋЕМО ОТПЛОВИТИ!
БИЋУ КАЖЊЕН АКО ПОМОГНЕМ ГУСАРИМА!

ТО НЕ МОРА НИКО ДА ЗНА! ОДНЕСИТЕ ХРАНУ У НАПУШТЕНУ ЦРКВУ У УВАЛИ!
ТАКО МОЖЕ...!

КАО ГАРАНЦИЈА СПОРАЗУМА... ЈА ЋУ ОСТАТИ КАО ВАШ ТАЛАЦ ДОК ЋЕ ЈЕДАН ВАШ ЧОВЕК ОТИЋИ НА „ФОРТУНУ"! СУТРА ЋЕМО ИЗВРШИТИ ЗАМЕНУ!
ХМ... ДОБРА ИДЕЈА!

КЛИВЛЕНД ЈЕ ЗАТВОРЕН У СТАРУ ЦРКВУ...

... А ЈЕДАН ОД ВЕЋНИКА КРЕНУО ЈЕ НА „ФОРТУНУ"...
ОКРЕПИТЕ СЕ... ГУЦНИТЕ МАЛО, ВЕЋНИЧЕ!
ХВАЛА... НЕ ПИЈЕМ!

ГОФ ЈЕ СКОВАО ПЛАН...
ЖАО МИ ВАС ЈЕ... КО ЗНА ДА ЛИ ЋЕТЕ ИКАД ВИШЕ ВИДЕТИ СВОЈЕ!
НЕ РАЗУМЕМ!

МОЈИ ГУСАРИ ЋЕ ВАС УБИТИ ЧИМ ОСЛОБОДЕ КЛИВЛЕНДА!
ОХ!

ПОМОЋИ ЋУ ВАМ ДА ПОБЕГНЕТЕ С БРОДА ЧИМ ПАДНЕ МРАК!
ХВАЛА ВАМ! ПРИМИТЕ ОВУ КЕСУ...

КАД ЈЕ ПАО МРАК ГОФ ЈЕ ОСТВАРИО СВОЈ ПЛАН...
ПОЖУРИТЕ... И НЕ ПЉЕСКАЈТЕ ВЕСЛИМА!

ХА! ХА! ХА! КАКО ЋЕШ СЕ САД ИЗВУЋИ, КЛИВЛЕНДЕ!

СПАСАО МИ ЈЕ ЖИВОТ! И МЕЂУ ГУСАРИМА ИМА ДОБРИХ ЉУДИ!

МАЛО КАСНИЈЕ, У ОПШТИНИ...
ГУСАРИ СУ ХТЕЛИ ДА МЕ БАЦЕ У МОРЕ... УСПЕО САМ ДА ПОБЕГНЕМ!
ОДЛИЧНО! САД ЈЕ КАПЕТАН ПОТПУНО У НАШИМ РУКАМА!

МОРДАУНТ ЈЕ У МЕЂУВРЕМЕНУ СТИГАО У КИРКВОЛ. СА ГРУПОМ НАОРУЖАНИХ МОРНАРА УПАО ЈЕ У САЛУ.
ПРЕДСЕДНИЧЕ МОРАТЕ ОДРЖАТИ ОБЕЋАЊЕ ИНАЧЕ ЋЕ ГУСАРИ С "ФОРТУНЕ" БОМБАРДОВАТИ ГРАД!
НЕ СМЕМО СЕ ИЗЛОЖИТИ ТОЈ ОПАСНОСТИ!

ТРЕБАЛО БИ ДА ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ ОРГАНИЗУЈЕМО ОДБРАНУ!
У ПРАВУ СИ, МЛАДИЋУ!

МАЛО КАСНИЈЕ МОРДАУНТ ЈЕ ПОСЕТИО ЗАТВОРЕНИКА...
ДРАГО МИ ЈЕ ШТО ТЕ ВИДИМ, МОРДАУНТЕ! И СРЕЋАН САМ ШТО ТЕ МОЈ МАЧ НИЈЕ УСМРТИО!

ТАЛАЦ КОГА СУ ОДВЕЛИ ТВОЈИ ДРУГОВИ ЈЕ ПОБЕГАО. ПОКУШАЋУ ДА ТЕ СПАСЕМ!
ЗАШТО БИ ТИ СПАСАО ЈЕДНОГ ГУСАРА?

СХВАТИО САМ ДА ЈЕ ТВОЈА ЖЕЉА ДА ПОЧНЕШ НОВ ЖИВОТ БИЛА ИСКРЕНА!

ГУСАРИ СУ ТЕК У ЗОРУ ОТКРИЛИ ВЕЋНИКОВО БЕКСТВО...
ТАЛАЦ ЈЕ ПОБЕГАО!
ПРИПРЕМИТЕ СЕ ЗА НАПАД!

БЕДНИЧЕ! ЖЕЛИШ ДА УПРОПАСТИШ КЛИВЛЕНДА!
ЈА... ЈА САМ САД КАПЕТАН!

У ТОМ ТРЕНУТКУ ГУСАР СА ОСМАТРАЧНИЦЕ ЈЕ ВИКНУО...
ЈЕДРЕЊАК НА ВИДИКУ!

ПОЧЕЛЕ СУ ПРИПРЕМЕ ЗА НАПАД...
СПРЕМИТЕ КУКЕ ДА ЗАКАЧИМО ТАЈ ДРУГИ БРОД! УХВАТИЋЕМО ДРУГОГ ТАОЦА УМЕСТО ОДБЕГЛОГ!

ГУСАРСКИ НАПАД БИО ЈЕ ЖЕСТОК...
ЈУРИШ!

ИЗНЕНАЂЕНИ МОРНАРИ НИСУ ПРУЖИЛИ ОТПОР. НА БРОДУ ЈЕ БИО И МАГНУС ТРОИЛ С КЋЕРКАМА...
ВИ СТЕ ПОСЕДНИК МАГНУС, А ОВО СУ ВАШЕ КЋЕРКЕ МИНА И БРЕНДА, ЗАР НЕ?
ДА!

ЗАДРЖАЋЕМО ВАШЕГ ОЦА КАО ТАОЦА И ЗАМЕНИТИ ГА ЗА НАШЕГ КАПЕТАНА КЛИВЛЕНДА!
КЛИВЛЕНД ГУСАР?

ЖИВОТ ВАШЕГ ОЦА И ЧОВЕКА КОГА ВОЛИТЕ У ВАШИМ ЈЕ РУКАМА. КРОЗ ДВА САТА ДОЋИ ЋЕМО ПО КЛИВЛЕНДА И КРАНУ... ТАКО ПОРУЧИТЕ ПРЕДСЕДНИКУ!

ПРЕДСЕДНИК ЈЕ ИСПУНИО ОБЕЋАЊЕ. ТАОЦИ СУ РАЗМЕЊЕНИ...

КЛИВЛЕНД ЈЕ ПОГНУТЕ ГЛАВЕ ПРИШАО МАГНУСУ...
ОПРОСТИТЕ ШТО САМ ВАС ОБМАНУО!
ОПРАШТАМ ВАМ, КАПЕТАНЕ!

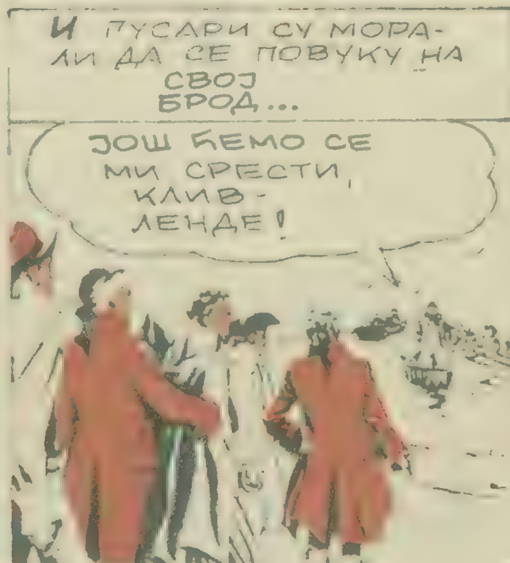

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
МИНА!
КЛИВЛЕНД!

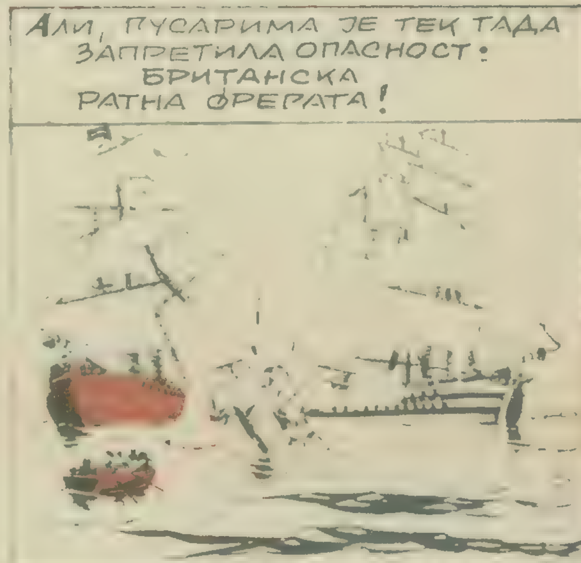

ДОШЛА САМ ДА ТЕ ПОСЛЕДЊИ ПУТ ВИДИМ!
МИНА, ДРАГА... ТИ СИ НАПРАВИЛА ОД МЕНЕ ДРУГОГ ЧОВЕКА. ОБЕЋАВАМ ДА ЋУ НАПУСТИТИ ДРУЖИНУ И ПОСТАТИ ДРУГИ ЧОВЕК!

ГОФ, КОЈИ ЈЕ ДОБРО ПОЗНАВАО ГУСАРЕ, СКОВАО ЈЕ НОВ ПЛАН...
САД КАД ИМАМО ХРАНУ, ЗАШТО НЕ ПОВЕДЕМО И ДЕВОЈКЕ?
СЈАЈНА ИДЕ-ЈА!
ШТА ЧЕКАМО?

НАТРАГ, БЕДНИ-ЦИ! УБИЋУ СВА-КОГ КО СЕ ПРИБЛИЖИ!
АХ!

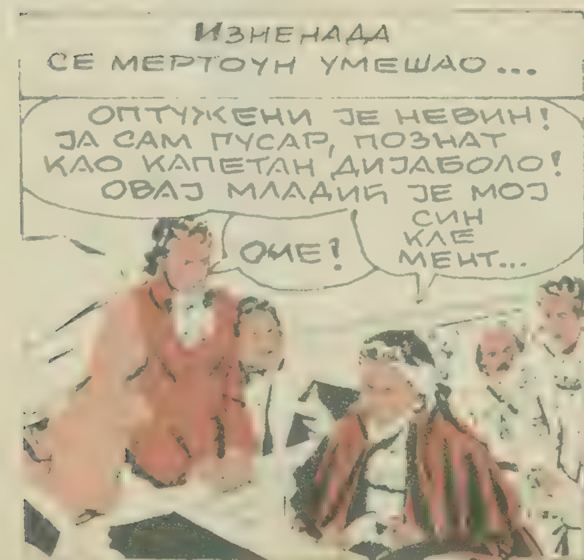

СРЕЋОМ, НИ МОРДАУНТ НИ-ЈЕ ИМАО ПОВЕРЕЊЕ У ГУ-САРЕ ПА ЈЕ ПОВЕО ДВА НАОРУЖАНА МОРНАРА...
ХУЉЕ!

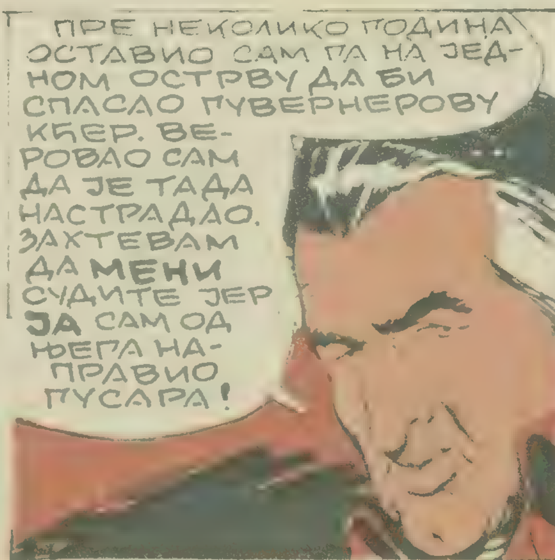

И ГУСАРИ СУ МОРА-ЛИ ДА СЕ ПОВУКУ НА СВОЈ БРОД...
ЈОШ ЋЕМО СЕ МИ СРЕСТИ, КЛИВ-ЛЕНДЕ!

АЛИ, ГУСАРИМА ЈЕ ТЕК ТАДА ЗАПРЕТИЛА ОПАСНОСТ: БРИТАНСКА РАТНА ФРЕГАТА!

ПОГОЂЕНА ТОПОВСКИМ ХИЦИМА „ФОРТУ-НА" ЈЕ ПОЧЕЛА ДА ТОНЕ...

ДВА ДАНА КАСНИЈЕ КЛИВЛЕНД И БАНС ИЗВЕДЕНИ СУ ПРЕД СУД...
ОПТУЖЕНИ СТЕ ЗБОГ ГУСАРЕЊА, КЛИВЛЕНДЕ!
ПРИХВАТАМ ОПТУЖБУ!

ИЗНЕНАДА СЕ МЕРТОУН УМЕШАО...
ОПТУЖЕНИ ЈЕ НЕВИН! ЈА САМ ГУСАР, ПОЗНАТ КАО КАПЕТАН ДИЈАБОЛО! ОВАЈ МЛАДИЋ ЈЕ МОЈ СИН КЛЕ-МЕНТ...
ОЧЕ!

ПРЕ НЕКОЛИКО ГОДИНА ОСТАВИО САМ ГА НА ЈЕД-НОМ ОСТРВУ ДА БИ СПАСАО ГУВЕРНЕРОВУ ЋЕР. ВЕ-РОВАО САМ ДА ЈЕ ТАДА НАСТРАДАО. ЗАХТЕВАМ ДА МЕНИ СУДИТЕ ЈЕР ЈА САМ ОД ЊЕГА НА-ПРАВИО ГУСАРА!

СУДИЈА ЈЕ ПРЕЛИСТАО СТАРЕ СПИСЕ...
ОВДЕ СТОЈИ ДА СТЕ ЈАВНО ОДРЕКЛИ ПИРАТСТВА ЈОШ ПРЕ ВИШЕ ГОДИНА!
ДА, ГОСПО-ДИНЕ!

ОПТУЖЕНИ ЈЕ ПОДНЕО МОЛБУ ЗА ПОМИЛОВАЊЕ У КОЈОЈ ТВРДИ ДА ЈЕ УЗ ВАНСОВУ ПОМОЋ ШТИТИО И СПАСЛО ГУВЕРНЕРОВЕ КЋЕРКЕ!
ЈА САМ ВАНС!

ПРИКУПИЛИ СМО ПОДАТКЕ КОЈИ ВАМ ИДУ У ПРИЛОГ. СУДИЋЕ ВАМ СЕ У ЛОНДОНУ!

КЛЕНТЕ!
ОЧЕ!

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ...
ЗБОГОМ, МОРДАУНТЕ! ЉУДИ КАО ШТО САМ ЈА НАВИКЛИ СУ НА САМОЋУ! ЖЕЛИМ ТИ СРЕЋУ И МИР КОЈИ ЈА, НИКАД НИСАМ НАШАО!
ЗБОГОМ, ОЧЕ!

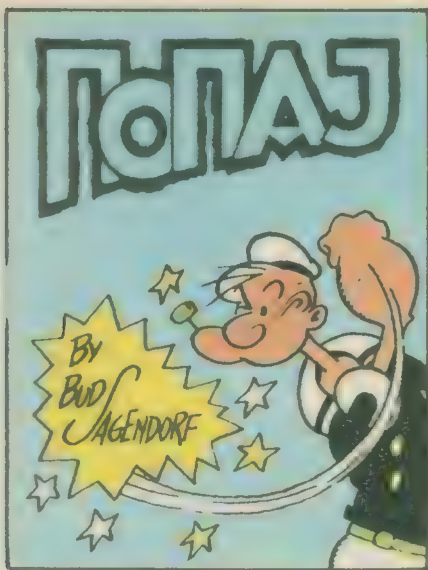
УСКОРО СЕ МОРДАУНТ ОЖЕНИО БРЕНДОМ...

ЈЕДНОГ ДАНА СТИГЛО МУ ЈЕ ПИСМО...
ДОБРЕ ВЕСТИ! МОЈ БРАТ ЈЕ ОСЛОБОЂЕН!
КАКО САМ СРЕЋНА!

НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ КАСНИЈЕ...
ПОЗДРАВЉА ВАС ПОРУЧНИК РАТНЕ МОРНАРИЦЕ КЛЕМЕНТ!
БРАТЕ!
АЛА ЋЕ СЕ МИНА ОБРАДОВАТИ!

КЛЕМЕНТ ЈЕ УБРЗО МОРАО НА СВОЈ БРОД...
СЛУЖИЋУ У МОРНАРИЦИ ПЕТ ГОДИНА А ОНДА ЋУ ДОЋИ ПО ТЕБЕ... КАО ПОШТЕН ЧОВЕК!
УВЕК САМ ТИ ВЕРОВАЛА!

КРАЈ
ЗБОГОМ, МИНА!
ЧЕКАЋУ ТЕ!

ПОПАЈ
By Bud Sagendorf

ШТО СИ СЕ СНУЖДИО?
МУЧИ МЕ ЈЕДНО ПИТАЊЕ... ПРЕВЕЛИКО ЗА МОЈУ МАЛУ ГЛАВУ!

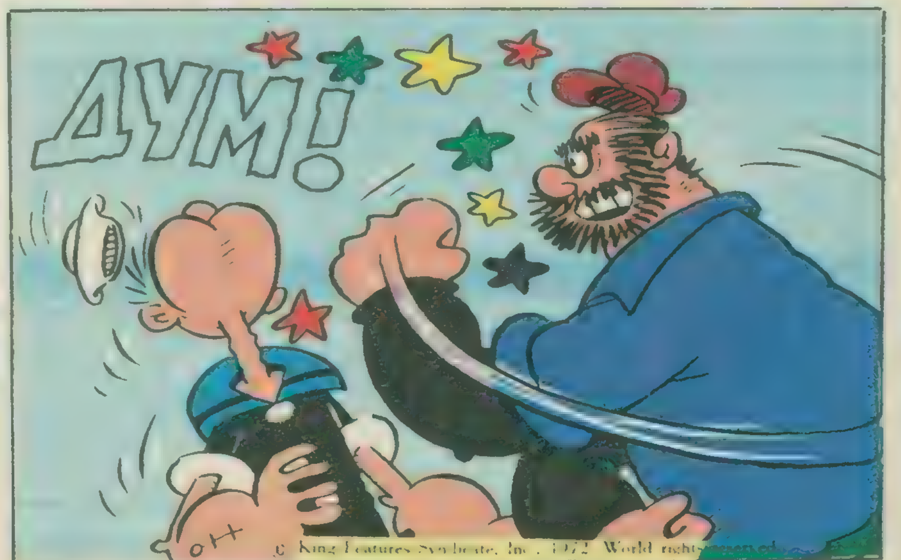

КАД ИМАШ ТАКВО НЕКО ПИТАЊЕ ЗАШТО СЕ МЕНИ НЕ ОБРАТИШ?
МОЖДА ОНО НИЈЕ НИ ЗА ТВОЈУ ГЛАВУ!

ЗАШТО СУ ОДРАСЛИ ТАКО ГЛУПИ?
ПО ЧЕМУ МИСЛИШ ДА СУ ГЛУПИ?

БАЦА ЗНА ДА ГА ТИ УВЕК ПОБЕДИШ... ЗАШТО ОНДА ЗАПОЧИЊЕ ТУЧУ?
ХМ?

НЕ ЗНАМ ДА ТИ ОДГОВОРИМ!
МОРАЋЕМО ЊЕГА ЛИЧНО ДА ПИТАМО!

ХЕЈ, БАЦО! ЖЕЛИМО ДА ТЕ НЕШТО ПИТА...
ГРРР!

ДУМ!

ТРАС!
?
ДУМ!
ТРЕС!

ПИТАЋЕМО ГА ДРУГОМ ПРИЛИКОМ... САД СПАВА!
?
?
?
?
Bud Sagendorf

НЕ ЗАБОРАВИТЕ! ДАНАС ПОСЛЕДЊИ КУПОН ЗА НАЈУСПЕШНИЈЕ РАДОВЕ ПРЕДВИЂЕНО ПРЕКО ХИЉАДУ НАГРАДА

1

ЗАДАТАК НИЈЕ ТЕЖАК — Ако до сада ниси пратио конкурс „Тражимо маскоту за ђачку штедњу“, искористи прилику и одмах се укључи у велико наградно такмичење за најлепши ђачки цртеж које организују Политикин забавник и Београдска банка. Нацртај амблем за ђачку штедњу 9 x 14 см, обој га, залепи и пошаљи Политикином забавнику, 11001 Београд, пошт. фах 124. С друге стране дописнице не заборави купон из доњег левог угла на овој страни.

2

НАГРАДНО ПУТОВАЊЕ — тридесет и три ђака штедише који пошаљу најбоље предлоге за маскоту, провешће овог лета седам дана на једрењаку »Calypso«, потпуно бесплатно и то не само као путници већ као права посада. Да им буде лепо, о томе ће водити бригу капетан Иво Ковачевић и његова посада са још седам наставника физичког васпитања. Поред тога у игри ће бити додељено још 1001 награда, хит-мајице са амблемом

3

ОД СПЛИТА ДО ДУБРОВНИКА — Брод »Calypso« исплловиће из Сплита 26. јула и остаће на мору пуних седам дана. Он плови по рути коју су сачинили наутички стручњаци. Предвиђено је да 33 робинзона обиђу Корчулу, Пељешац, Мљет, Дубровник, Цавтат, Ластово, Вис, Бишево, Хвар и, наравно, да виде све што је занимљиво. Кад дува погодан ветар, капетан брода наређује да се угасе мотори и тада брод развија једра — два велика и два мала.

4

ПЛАВИ ЉУДИ — Кад брод пристане, екипа награђених излазиће да се купа. Робинзони могу да бирају: купање у скровитим увалама или најпознатије плаже. Они ће посетити чувени поморски музеј у Оребићу, обићи ће Плаву пећину на Бишеву где посетиоци виде све плаво: плав је ваздух, лица људи, одећа! На Ластову ће се попети на најстарији светионик Јадрана подигнут 1849. Повратак је 2. августа 1974. године.

ТРАЖИМО МАСКОТУ ЗА ЂАЧКУ ШТЕДЊУ!

КУПОН 7

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ

АДРЕСА

БРОЈ ШТЕДНЕ КЊИЖИЦЕ ББ

ЗОВЕ ВАС „CALYPSO”

СВИ КОЈИ ЖЕЛЕ ДА КАО МОРНАРИ КРСТАРЕ СЕДАМ ДАНА ЈЕДРЕЊАКОМ ДУЖ ОБАЛЕ ЈАДРАНА, НЕКА ОДМАХ ПОШАЉУ СВОЈ ЦРТЕЖ ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ. ДАНАС ПОСЛЕДЊИ КУПОН! ПОРЕД ТОГА ЈОШ 1001 НАГРАДА — ХИТ МАЈИЦЕ СА АМБЛЕМОМ.

ИМЕНА 33 РОБИНЗОНА У ЗАБАВНИКУ 1175 ОД 5. ЈУЛА

НА ОВОЈ ИСТОЈ СТРАНИ НЕ ЗАБОРАВИТЕ! ПРЕКО ХИЉАДУ НАГРАДА

За веште руке

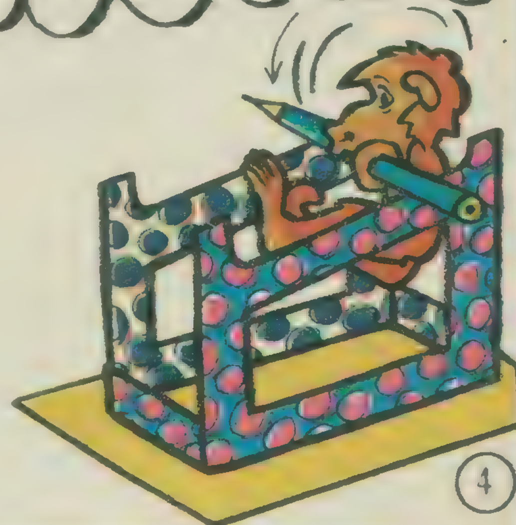
МАЈМУН ЂОКА

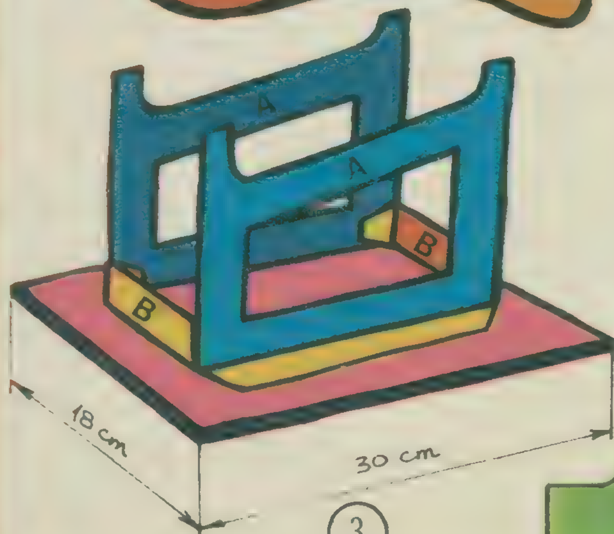

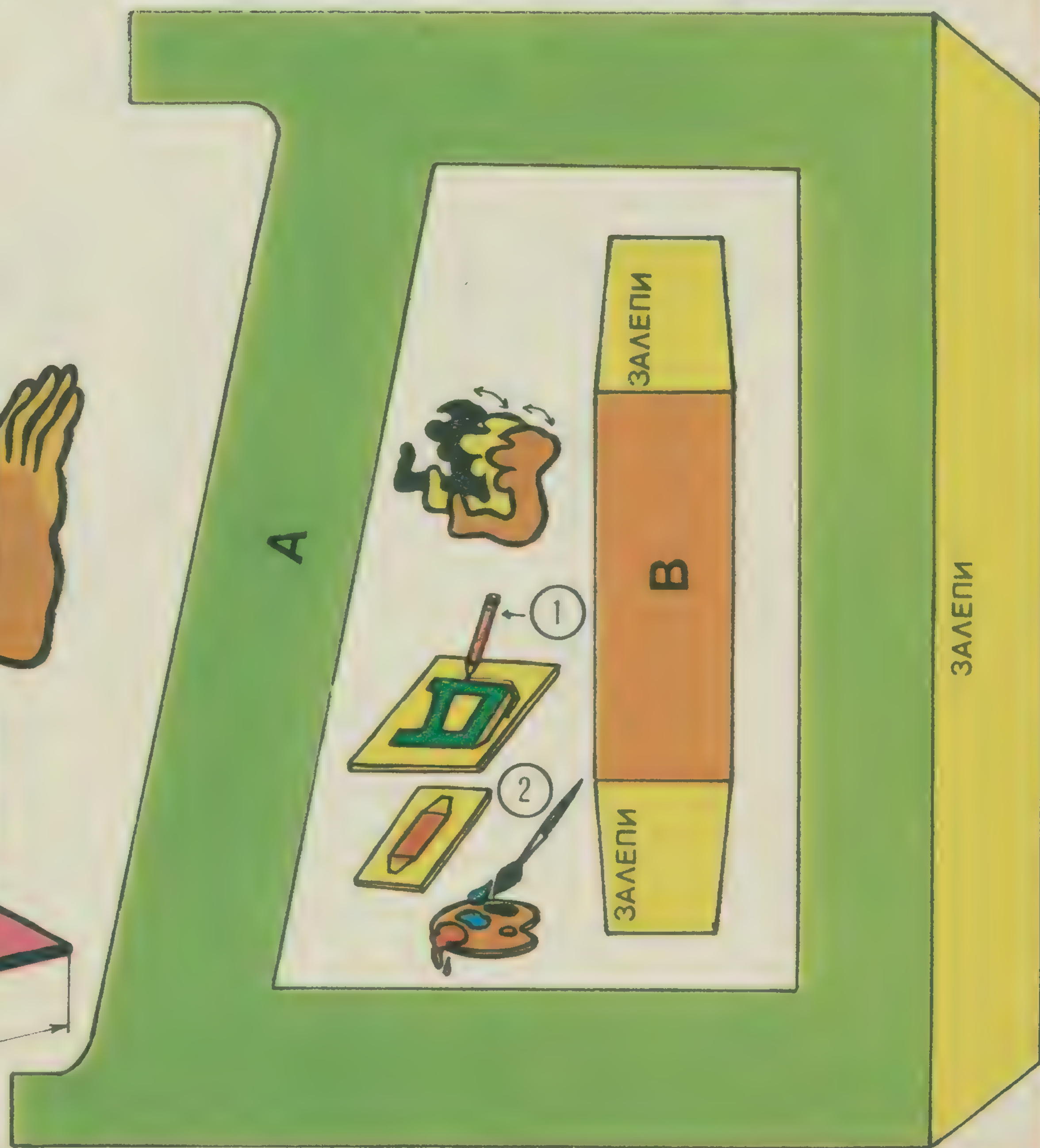
Лети кад пада киша много је досадније него зими. Навикли сте да сте стално напољу и сад не **знате шта ћете са собом. Зато смо замолили нашег илустратора да за вас нацрта познату циркуску звезду — мајмун Ђоку кога ћете сами направити и тако се забавити.**

Eво како се то ради: најпре опсеците оба дела мајмун Ђоке које видите на нашем цртежу, а затим истог таквог мајмуна обрежите од картона. Сад цртеже мајмуна залепите на обе стране картона (црт. 1). Облике стала[illegible] [illegible]ecите, прекопирајте на по[illegible] [illegible]а и опсеците (црт [illegible] [illegible] што видите на [illegible]

Млади пилот Ал Бригс већ се три десетак километара удаљио од места удеса кад је у даљини угледао сићушну људску прилику. Намах се следио од страха. То није могао бити нико други до злочинац кога је оставио путницима на чување — на нишану револвера! Он је једини био у стању да поднесе толико пешачење!

„Надам се да им није отео револвер", помислио је Бригс. „Ако јесте, онда су свакако сви мртви осим мене — последњег сведока!"

Одједном се осетио страшно беспомоћан. Около злокобна тишина пустог, стеновитог предела као да је потврђивала његову смртну пресуду . .

НАДНИЦЕ СУ НЕСТАЛЕ

Тридесет двогодишњи Ал Бригс био је запослен у „Колдвеловој компанији за истраживање нафте". Превозио је авионом храну и опрему на радилишта ове мале фирме из Солт Лејк Ситија која је имала своје логоре у северозападном делу Сједињених Држава. Другог априла 1972. ујутру Бригс је примио неочекиван позив: требало је да полети за камп 14 који се, одсечен од света, налазио на пустој висоравни Битерут, на огранцима Стеновитих планина. Позив је био и хитан и неуобичајен. Стигао је од самог Колдвела који се са супругом Лизом налазио у кампу . . .

Дочекали су га Колдвел и Клајд Сермак, високи снажни предрадник екипе.

— Имамо неприлику, Ал — рекао му је председник компаније. — Можемо ли одмах да полетимо за Солт Лејк Сити?

— Само да узмем гориво — одговорио је Бригс. — А у чему је ствар?

— Она битанга Рос — упао је Сермак. — Украо је новац за исплату надница!

Нешто касније Колдвел је испричао Алу читаву причу. Новац је достављен претходног дана и преко ноћи је закључан у сеф. Ујутру је Колдвел затекао сеф отворен и — празан. Сместа је позвао Клајда Сермака и наложио му да обавести полицију. Сермак је, међутим, изјавио:

— Сам ћу пронаћи кривца! Ја најбоље познајем своје људе!

И заиста, већ после петнаест минута вратио се са торбом новца. Нашао ју је код неког Хенрија Роса. Међутим, у торби се налазио само десети део укупне суме — 5.000 долара. То је јасно говорило да је још неко умешан у пљачку.

Бригс и даље није схватао своју улогу у свему томе.

— Невоља је у томе — објаснио је Колдвел — што је момак насрнуо ножем на

Бригс је муњевито шчепао одваљена врата кабине и бацио се с њима на Сермака.

ТОРБА С НОВЦ

Сермака. Овај га је у самоодбрани тако снажно погодио да је Рос лупио главом у неко гвожђе и повредио лобању. Треба га авионом пребацити у болницу.

— Је ли при свести? — упита Ал намрштено.

— Још не.

Бригсу се све ово нимало није свиђало. Често је долазио у овај логор и знао да је Клајд Сермак омрзнут, за ситницу је злостављао своје потчињене. Али, сад није било времена за сумње и нагађања. Повређеног је требало што хитније пребацити у болницу. Бригс је што је могао брже узео гориво и радио-везом најавио долазак у Сомп Лејк Сити. Кад је све било спремно за полетање, Роберт и Лиза Колдвел одлучили су да му се придруже, а на његово огромно изненађење, за лет се пријавио и Клајд Сермак.

— Полиција ће вероватно хтети да чује моје мишљење — рекао је.

ПРАВО У — ПЛАНИНУ

Само десет минута после узлетања, мали двомоторни авион запао је у јак олујни ковитлац. Около је владала непрозирна магла, машина је сваког часа пропадала у ваздушне џепове, а Бригс се крајњом снагом трудио да поврати контролу. Тада један јак бочан налет ветра погоди авион као ударац џиновског чекића. Чуо се ужаснути крик Лизе Колдвел. Бригс је чврсто стегао команде и у истом тренутку угледао како из магле, право пред њим, израња планински врх!

Наглим маневром успео је да надлети стену али, на несрећу, лево крило авиона закачило је једну готово неприметну камену избочину. Авион је, губећи висину, летео још неколико стотина метара, а затим је ударио о тло и, уз поскакивање, зауставио се на једној голој заравни.

Бригс је неколико секунди седео непомично, не верујући да је заиста жив. Затим се прибрао и полако окренуо осталима. Видео је да су повређени, али није имао кад да о томе брине јер је авион сваког часа могао да експлодира. Помогао им је да изиђу, а затим се вратио по Хенрија Роса који је још лежао у несвести.

Тек кад су се нашли на сигурној удаљености, погледао је ране. Колдвелова рука била је сломљена изнад лакта, његова супруга угануо је ногу а Сермаку је само нос прокрварио од ударца у предње седиште. Што се Роса тиче, изгледало је да није у нимало горем стању него кад су пошли.

ДРЖИТЕ ГА НА ОКУ!

После петнаестак минута, кад је био сигуран да авион неће експлодирати, Бригс се вратио у кабину да радиом дозове помоћ. Али, открио је да је предајник уништен.

И остали су се охрабрили и пришли авиону. Бригс је растурио један стари сандук и од дасака направио удлагу за Колдвелову руку, а Лизин уганут чланак увио чврсто завојем. Тиме је његово познавање прве

Ал Бригс

АЛ ЈЕ СХВАТИО ШТА СЕ ДОГАЂА ТЕК КАДА ЈЕ ОСЕТИО ДА ВИСИ НАД ПОНОРОМ ЗАХВАЉУЈУЋИ КОНОПЦУ КОЈИМ ЈЕ БИО ВЕЗАН ЗА НЕПРИЈАТЕЉА. ЧУО ЈЕ КАКО ГОРЕ, ИЗНАД ЊЕГА, СЕРМАК СТЕЊЕ БОРЕЋИ СЕ СВИМ СИЛАМА ДА ОСТАНЕ ГДЕ ЈЕ.

помоћи било исцрпено. Сео је на земљу и почео да размишља о положају у коме су се нашли.

— Мислим да би ја или Сермак требало да кренемо по помоћ — рекао је после неколико минута. — Авиони нас већ сигурно траже пошто је одавно требало да будемо у Солт Лејк Ситију, али нас по овој магли неће приметити. Ако се упутимо на исток, после осамдесет километара наићи ћемо на сточарски предео. Пут је дуг, али не смемо ризиковати да овде седимо и чекамо.

— Ја ћу поћи — јави се Сермак. — Познајем овај предео јер сам ту често ловио.

— Што се мене тиче, у реду — рече Бригс, слегнувши раменима. — Још нешто: мислим да би требало да запалимо ватру. Можда ће нас тако опазити ако се магла мало разреди.

— Од чега? — упита Лиза. — Овде нема никаквог растиња.

— Запалићемо све што имамо — рекао је спремно Бригс — осим ћебади и неопходних ствари.

Затим се попео на искривљено крило авиона и почео да точи гориво из резервоара у једну празну боцу. Уз пут је с тугом посматрао оштећени авион, врата на кабини била су сасвим одваљена — висила су само на једној танкој жици.

Окренут леђима Бригс није видео кад је Лиза Колдвел пришла пртљажнику и почела да избацује ствари тражећи материјал за потпалу. Није је видео ни Клајд Сермак јер је ревносно ломио шибље које је овде-онде штрчало између стена. Само је чуо њен изненађен узвик. Кад се окренуо, имао је шта да види: Лиза је у једној руци држала његову отворену путну торбу, а у другој — хрпу новчаница!

— Оставите то! — викнуо је Сермак и потрчао ка њој. У руци му се одједном створио револвер.

Бригс је муњевито реаговао. Он је посумњао у Сермака још кад је чуо да највећи део новца недостаје и сад му је све било јасно. Не оклевајући шчепао је извађена врата авиона и бацио се заједно с њима на Сермака. Одјекнуо је хитац, али је метак погодио у врата и склизнуо у страну. Следећег тренутка врата су се сручила на Сермакову главу и он је без свести пао на тло.

— Клајд узео новац? — био је запањен Колдвел. — Зато је он по сваку цену хтео да напусти камп!

Бригс је дохватио Сермаков револвер и пружио га Лизи.

— Држите га на оку, госпођо Колдвел. И не оклевајте да пуцате ако вас нападне...

Пола часа касније Бригс је кренуо на дуг пут ка најближем људском насељу. Једино оружје био му је џепни ножић и смотуљак најлонског конопца који је понео а да ни сам није знао зашто.

СВРШЕНО ЈЕ!

И сад, после тридесет километара пешачења и једне ноћи коју је провео смрзавајући се, угледао је свог непријатеља.

„Ако има револвер", мислио је Бригс", онда је најбоље да се негде сакријем и пустим га да прође. Лакше ћу га напасти с леђа..."

Пожурио је и стигао до завојите гудуре у подножју планине. Знајући да Сермак туда мора да прође, пронашао је једно згодно удубљење у литици, око три метра издигнуто од тла, и почео да прави скровиште. После пола часа седео је згурен у удубљењу иза барикаде од земље и камења у којој је оставио тек толики отвор да је могао да мотри на пролаз.

Било је већ касно поподне кад је одоздо зачуо шум. То је Клајд Сермак полако ишао уз супротан зид кањона, носећи преко рамена торбу с новцем. Бригс је управо одлучио да га пусти да одмакне бар километар кад га срећа издаде: његова барикада почела је одједном да се одроњава и Сермак се хитро окренуо.

Бригс сместа скочи и појури на њега. У магновењу је спазио да је Клајд одбацио торбу али да није начинио покрт да узме револвер. Два човека ухватила су с укоштац и гушајући се, почели да се ваљају по стеновитом тлу. Измењивали су силовите ударце. У једном тренутку осетио је Бригс како му се Клајдове шаке стежу око грла и помислио да је свршено — противник је био двапут јачи од њега. Али, тада је стисак изненада попустио. Бригс је видео чему има да захвали за свој спас: Клајд је у котрљању ударио главом у један камен и на тренутак се ошамутио.

Ал скочи, извуче испод појаса смотуљак најлонског конопца и веза му руке.

— А сада? — упитао је — шта си урадио с Колдвеловима и Росом?

— Ништа — простења Сермак. — Успео сам да им побегнем... али не да бих овде због тебе оставио кости!

— Зашто си ме пратио?

— Хтео сам да те савладам и свежем како бих добио у времену. Изгледа да је испало обрнуто!

Бригс одлучи да му поверује, уосталом да их је побио, имао би револвер.

— Добро — рекао је. — Хајдемо. Чека нас дуг пут.

Вратио се по торбу с новцем, ухватио други крај конопца и повео Клајда за собом.

Трећег дана хода, око десет ујутру, Бригс и Сермак су застали мало да се одморе на једном уском планинском превоју. Гладни, жедни, исцрпљени, једва су се држали на ногама. Неко време су седели и уморно зурили у предео око себе, а онда Бригс одједном узвикну:

— Гледај! — Дрхтавом руком показао је према једној стени у даљини са које се уздизала висока дрвена конструкција. Била је то ватрогасна осматрачница. Осетили су нову снагу. Људи, ипак, нису далеко! Устали су и пожурили, Бригс напред а Сермак позади, спотичући се и хитајући како га не би затезао конопац. Одједном, до ушију им је допрла нека потмула тутњава. Погледали су навише и са ужасом приметили како низ високу падину право на њих јури лавина одроњене земље и камења. Потрчали су, али прекасно. Један комад стене одскочио је од тла, погодио Бригса у леђа и гурнуо га низ литицу — право у понор.

СПАСОНОСНИ КОНОПАЦ

Ал је схватио шта се догодило тек кад је осетио да виси над амбисом захваљујући конопцу који му је био везан за зглоб десне руке. Чуо је како високо изнад њега Сермак стење, борећи се свим силама да остане где је. Торба с новцем очеша се о Бригсово раме и нестаде у дубини.

Мало-помало Бригс се уз верао уз литицу, одупирући се о избочине. Најзад се докопао чврстог тла. Сермак, коме су се руке готово откинуле из рамена, опружи се и зајеца од бола. Некако је успео да обавије конопац око једног великог камена и тако спречи да га Бригсова тежина повуче у дубину.

— До врага с тим — рекао је Ал и одвезао му руке. — Проклети новац је ионако отишао! — Одроњавање је престало. Бригс и Сермак су мало повратили дах а затим наставили пут.

— Хвала, Клајде — рекао је невољно Бригс. — Спасао си ми живот.

— Спасавао сам свој! — одвратио је Сермак.

Рано поподне стигли су до осматрачнице и почели стрмим степеницама да се пењу ка дашчари на врху. Одушевљење им је убрзо спласнуло: дашчара је била празна.

— Требало је то да очекујем — рекао је Сермак. — Оваквих станица има на стотине. Користе се само у време суша и летњих месеци. — Ал је уздахнуо:

— У лепом смо сосу. А поврх свега изгледа да смо залутали. — Тек сад их је ухватило право очајање. Сермак је сео на под у углу просторије и тако су у потпуној тишини провели неколико минута. Тада Бригс баци поглед кроз прозор и рече:

— Хеј, разведрило се! — Сермак је ћутао. — Имаш ли шибицу?

— Зашто? — упита Клајд, не схватајући. Затим му се усне постепено развукоше у осмех. — Знам шта мислиш!

ГОРИ ВАТРА

Нешто касније осматрачка кула буктала је као нека џиновска ломача, шаљући увис густ стуб дима. Бригс и Сермак седели су нешто даље и у напетом ишчекивању посматрали небо. Ватра је већ почела да јењава, а са њом и њихове наде, кад се иза једног брда појавио хеликоптер шумарске службе и спустио на тло.

— Горе у планини — још троје!.. — викао је испијени, у браду зарастао Бригс, трчећи ка пилоту који је био изашао из кабине. — Наш авион...

— Не брините! — одвратио је пилот... Пронашли смо их још прекјуче! Већ су се сасвим опоравили...

Бригс и Сермак пребачени су у оближњу болницу, где су провели ноћ. Следећег јутра лекар је ушао у Бригсову собу и упитао га како се осећа.

— Одлично! — рекао је Ал. — А Клајд?

— Ох, тај је по свему судећи повратио снагу — одврати доктор. — Јутрос је побегао!

Ал није могао да дође себи од чуда.

— Јесте ли јавили полицији? — упитао је.

— Већ су га и ухватили!

— Где? На путу за Јужну Америку?

— Не — одговори доктор равнодушно. — У планинама Битерут. Покушавао је да пронађе некакву торбу с новцем.

Дан BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

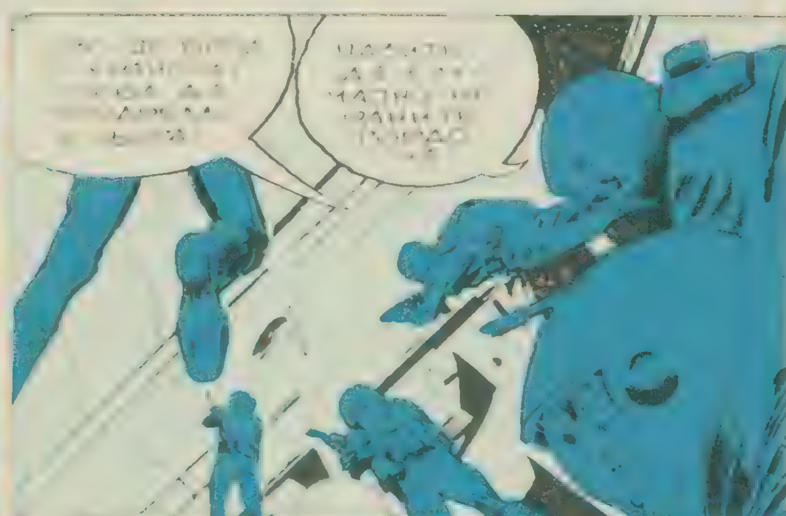

ЗАРОБЉЕНИК!

Нове књиге за децу: библиотека

МОЈА КЊИГА

Издавачко предузеће НОЛИТ, Београд, Теразије 13/IV

ПОРУЏБЕНИЦА

Издавачко предузеће „НОЛИТ", ООУР Издавачка делатност
11001 Београд, Теразије 13/Iщ

Овим неопозиво поручујем књиге означене бројевима:

____

(Читко испишите бројеве књига које поручујете или приложите читав оглас са заокруженим бројевима изабраних књига).
Укупна вредност поручених књига износи ________________ динара.
Овај износ ћу платити поузећем или на отплату у четири месечне рате по 40.— динара месечно. (непотребно прецртати) почев од ________________ 1974. године у корист текућег рачуна 60801-601-17816 Нолит — Београд, Теразије 13 IV
(Поруџбине мање од 40.00 динара не примамо. Месечна рата отплате такође не може бити мања од 40.00 динара).

____

(Име, очево име и презиме

____

(Место улица и број стана)

____

Број личне карте и где је издата:

____

Датум

Оверава установа-предузеће:
(Само при куповини на отплат

1. Драган Лукић, КАКО РАСТУ НОГАВИЦЕ
Илустрације: Наташа Тодоровић
Збирка песама за децу млађег узраста познатог песника Драгана Лукића одликује се нежним лиризмом и деци приступачним хумором. Теме за своје песме Драган Лукић налази у свакодневном животу дечака и девојчица и о њима говори једноставним стиховима који се лако памте и брзо налазе пут ка дечијем срцу.
Ћирилица; брошурано; формат 19x17; цена 24 динара

2. Добрица Ерић: ТОРТА СА ПЕТ СПРАТОВА
Илустрације: Живојин Ковачевић
Ведра, распевана, духовита прича о једној идиличној љубави на селу.
Драматизација ове Ерићеве приче имала је бројну дечју публику у позоришту „Бошко Буха".
Ћирилица; брошурано; формат 19x17; цена 24 динара

3. Зоран Станојевић: КАПЕТАН СНИП
Илустрације: Цоја Ратковић
Књига је намењена старијем узрасту, деци која имају извесно читалачко искуство и која ће у овој особеној, својеврсној прози свакако наћи могућност игре, као и једно хуморно сазнање које језик открива и на које их наводи.
Ћирилица; брошурано; формат 19x17; цена 24 динара

4. То Хоај: ДОЖИВЉАЈИ ЗРИКАВЦА МЕНА
Превод: Милица Дукић — Грбић
Илустрације: Љубица Сокић
Вијетнамски писац То Хоај приповеда деци о узбудљивим и занимљивим доживљајима малих зрикаваца, али се у његовој прози крије алегорична прича о људима, њиховим сукобима и борби за праведније односе, која ће бити јасна и малим читаоцима.
Ћирилица; брошурано; формат 19x17; цена 24 динара

5. Драгиша Пењин: НЕБЕСКИ АМРЕЛ
Илустрације: Ђорђе Милановић
Збирка песама говори о деци блиским темама, о другарству, школи, родитељима. Драгиша Пењин познаје децу, уме да уђе у њихов свет и да га опева занесеним и једноставним стиховима.
Ћирилица; брошурано; формат 19x17, цена 24 динара

ВАН СЕРИЈЕ
Мирослав Антић: ПЛАВИ ЧУПЕРАК
Илустрације: Душан Ристић
Велики успех који је ова збирка песама имала код младих читалаца, доживевши више издања, свакако произлази из њених садржаја који говоре о једном добу када се детињство отвара према свету младости, њеним тајнама и сновима.
Ново издање ове књиге је богато опремљено, са сликама у више боја.
Ћирилица; тврд повез; цена 40 динара

★

Наведене књиге можете набавити у свим Нолитовим и другим књижарама. Поруџбине можете извршити и директно код Издавачког предузећа Нолит, ООУР Издавачка делатност, Београд, Теразије 13/IV, телефони: 341-923 и 338-150.

СТАРИ ЈЕДРЕЊАЦИ ЈАДРАНА

БРЗ КАО КЛИПЕР — Претходног века трговачки брод **„Космо-Г"** доносио је у јадранске луке робу са истока. Пловио је брзо и привлачио пажњу својим елегантним линијама. По обликовању и брзини могао се упоредити са брзим америчким **клиперима**. „Космо-Г" је био једрењак средње величине, типа брик-шкунер, са два јарбола. Саграђен је **1860** године у **Сењу** а десет година касније његови власници **Дубоковићи** продали су га једној породици помораца из Јелсе. До **1890.** године, када је поново продат, њиме су заповедали јелшански капетани **Мато Гамулин-Кузмин, Кузма Николић** и **Серафин Гамулин**.

ЈАК И ЛЕП — Године 1409. хрватско-угарски **краљ Ладислав Напуљски** продао је **Млецима** Задар, неке мање градове и сва своја права на **Далмацију**. До 1420. године Млецима су припали Црес, Раб, Скрадин, Шибеник, Хвар, Брач, Корчула, Трогир, Сплит, Котор. За време вековне млетачке владавине овим крајевима, њихово становништво морало је да опреми галије за одбрану
сара — свака комуна била је обавезна да снабде брод посадом и топовима. **„Аквила империале"**, брод који је 1566. године **опремљен у Перасту**, имао је две палубе и на крменом делу и трећу. Био је наоружан топовима великог калибра. „Аквила империале" је **тројарболни једрењак** врло јаке и лепе конструкције. Крма му је била богато украшена резбаријом и грбовима власника којима је припадао, а прамац **фигурама анђела, главама људи** и другим при[illegible]

ИЗ ФЛОТЕ ДАЛМАЦИЈЕ И БОКЕ — Једрењак-бригантин **„Собјески"** један је од великог броја једрењака овог типа који су у другој половини XIX века сачињавали трговачку флоту **Далмације** и **Боке Которске**. Иако је био искључиво трговачки брод, није пловио без топова којима је посада, пловећи по **Јадранском, Црном** и **Средоземном мору**, штитила товар од гусара. Једрењак „Собјески" је имао равну палубу и веома лепе линије. Припадао је задарском поморском друштву средње Далмације а посаду су му чинили људи из приморских градова.

ПРОТИВ ГУСАРА

НА ПУТ У ИНДИЈУ — До XIX века брзе једрењаке градили су највише гусари, превозници робова и кријумчари. **Шпански кријумчари**, на пример, да би превезли забрањену америчку робу у шпанске колоније у **Западној Индији** нису могли користити мале бродове већ велике и јаке једрењаке **који** су могли да понесу велики терет и да плове брже од патролних бродова. **Најсавршенији** типови једрењака, витки и са више јарбола и једара, јављају се у XIX веку. Били су то последњи бродови с погоном на једра. У нашим поморским градовима **поморска друштва** граде сличне једрењаке, али се дуго још задржавају и стари топови. На слици наш **трговачки брик**.

ЗАДАРСКИ ЈЕДРЕЊАК — Задар је имао **јаку флоту** трговачких и ратних једрењака, нарочито у периоду од **XI** до **XIV** века када води оштре борбе са Млечанима. **У то време** задарски поморци су трговали и са крајевима на копну, нарочито **са Босном**. Р[illegible] које су тако долазили поморским путем превозили су из [illegible] у друге луке. Задарски трговачки једрењак на слици саграђен [illegible] пре око три стотине година. Превозио је путнике и робу уз [illegible] обалу а пловио је и до **италијанских лука** на Јадрану

ЗА БОГАТЕ ПУТНИКЕ — Од 1856. године трговачко-путнички брод **„Фани Гурич"** припадао је поморцима са наше јадранске обале. Превозећи робу и **богате путнике, трговце и емисаре**, пловио је по Средоземљу а стизао је до Атлантика и чак до Индијског океана. Путничке кабине овог брода биле су веома лепо уређене и удобне. По лепом времену и повољном ветру **„Фани Гурич"** постизао је брзину од **девет** до **десет чворова**, а под пуним једрима пловио [illegible] и до тринаест чворова на час.

Моделе бродова снимио Љ. Патрногић у поморским музејима у Сплиту и Задру

НАСТАВИЋЕ СЕ

ХИТ СТРАНА

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ДВИЈЕ СУЗЕ

Музика: Војан Адамич
Текст: Јовица Шкаро
Изводи: Радојка Шверко (БЕОГРАДСКО ПРОЛЕЋЕ 74)

Истином ноћи мисли нас односе
поноћној тмини небеских долина
а ја ти причам уснама и душом
о некој малој перисци од злата.

Одлазим сутра пјешчаном
обалом,
кристалном стазом, спрудова
сунца,
ал' на том путу, молим те, бар
мало
покушај сјетом нашу љубав
чуват'.

Двије сузе, сјајне сузе, саткале
су златну ноћ,
шапнуле су срцу тихо да ћеш
мени опет доћ'.
Двије сузе на твом лицу шапнуле
су срцу тихо
да ћеш опет мени доћ' опет мени
доћ'.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ДВИЈЕ СУЗЕ можете чути у понедељак, 24. јуна ове године у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО која се налази на I програму Радио-Београда од 20,00 до 22.00 часа.

БЕОГРАДСКО ПРОЛЕЋЕ 74

Традиционални фестивал забавне музике „Београдско пролеће", у ствари само финални концерт, одржан је почетком маја. Тринаеста по реду смотра лаких нота разликовала се овог пута била је од других фестивала и то не само по квалитету изведених композиција већ и по избору извођача. Аутори примљених песама одрекли су се многих „чувених" интерпретатора и поклонили поверење младима што је донело целом „Београдском пролећу" пријатно освежење. Захваљујући томе до изражаја су дошли: Драган Мијалковски, група „Сунце", „Лутајућа срца", Јадранка Стојаковић, Душан Прелевић и пријатељи, група „777" и ансамбл „С времена на време". Да су млади доминирали види се и по коначном пласману.

Стручни жири састављен од деветорице југословенских композитора доделио је прво место Новосађанима Ратку Краљевићу и групи „Сунце" који су извели композицију Јована Адамова „Једна звезда". Друго место поделили су Корнелије Ковач и Војкан Борисављевић. Ковачеву композицију „Волим те" одлично је извела Бисера Велентанлић уз групу „Сан", док је Борисављевићеву песму „Иди, душо моја" веома добро интерпретирао Драган Мијалковски уз помоћ дуета „Ганеша". Треће место припало је Душану Прелевићу који је са својим пријатељима извео вероватно највећи хит фестивала — Корађеву песму „Врати ми снове за двоје".

Била би неправда не споменути занимљиво остварење Љубана Нинковића и ансамбла „С времена на време". Њихова „Јана", заснована на народном мелосу, веома је оригинална. Као интерпретаторе треба издвојити Елду Вилер, Сенку Велетанлић, „Лутајућа срца" и Јадранку Стојаковић.

БАХ НА ГИТАРИ

Познато је да млади инструменталисти морају много да покажу да би их љубитељи и познаваоци класичне музике признали.

Француског гитаристу Клода Кјарија (CLAUDE CIARI) су признали. Каријеру музичара Кјари је почео почетком шездесетих година оснивајући прве француске бит-ансамбле. Убрзо је схватио да му музицирање у групи много не одговара, продао је електричну и набавио одличну концертну гитару. Определио се за извођење композиција чувених аутора (Дворжака, Баха и других) али и популарних хитова у аранжманима за једну гитару.

Већ 1965. осваја Гран При Француске музичке Академије. После великог успеха у париској сали „Олимпија" (1966) добио је позиве готово из читавог света. Гостовао је у Јапану, Аргентини, Канади, Мадагаскару, Финској, а у Шпанији, земљи гитаре доживео је прве овације, његове плоче могу се наћи у више од 15 земаља.

Клод Кјари је врло свестран. Говори 6 језика, спретно води једну малу диско кућу, успешно аранжира и добар је продуцент. У оцени његовог музицирања критичари су једнодушни: пред њим је блистава каријера. И више од тога: многи га већ убрајају у најбоље гитаристе наших дана.

РАДОЈКА ШВЕРКО

Ријечанка Радојка Шверко, вероватно најцењенија југословенска певачица у свету стекла је углед захваљујући колико маркантном гласу и лепом изгледу толико и стицају срећних околности. Од оне вечери када јој је телефонирао Алфи Кабиљо и предложио јој да уместо Татјане Грос заступа Југославију на музичком фестивалу у шпанском градићу Пуерто де ла Круз, прошло је пет година. У међувремену Радојка је искористила све указане прилике и данас је не само једна од наших најбољих интерпретатора већ и звезда међународних позорница. То је певачица за коју се може тврдити да има више понуда у иностранству него код нас.

Рођена је 9. априла 1948. године у истарском градићу Пазину. Завршила је средњу економску школу у Ријеци где 1962. године први пут излази на позорницу као певачица аматер. Једно време сарађивала је са ансамблом „Истра Корт". Године 1963. у емисији „микрофон је ваш" осваја прво место и захваљујући том успеху годину дана касније појављује се на малом екрану у емисији „Црно на бијело". Касније је певала полупрофесионално по Приморју где је учествовала на мањим фестивалима.

Праву шансу добила је 1969. године када „ускаче" уместо Татјане Грос и одлази у Шпанију. На фестивалу у Пуерто де ла Крузу извела је Кабиљову композицију „Наш свијет" и освојила прву награду. Уследили су многи позиви. Она је 1970. изабрала фестивал у Рију и ту постигла највећи успех у каријери. Певајући Кабиљову песму „Свијет је мој" она је на највећем фестивалу Бразила и Јужне Америке, освојила друго место и награду Ценис Џоплин (по чувеној америчкој певачици која је тада умрла) за најбољу интерпретацију. Касније је певала на многим фестивалима и освајала награде на Малти и у Барселони. Последњи велики успех постигла је прошлог лета у Атини где је на „Олимпијади песме" освојила „Златну плочу" као најбољи интерпретатор фестивала. Гостовала је широм света, почев од истока Совјетског Савеза па до Јужне Америке. У иностранству снима за диско куће RCA и PHILIPS.

У Југославији важи за једну од водећих певачица. Радо је виђен гост на свим великим приредбама. Певала је на свим значајним фестивалима а освајала награде у Сплиту и Загребу.

За њу се не може казати да је популарна код нас у класичном смислу. Она својом појавом и певањем не изазива неконтролисане „изливе одушевљења" али плени квалитетима правог уметника. Веома озбиљна, професионално савесна, она увек тежи да својим маркантним гласом свакој песми да нове вредности.

СЛОБОДНО ПИТАЈТЕ

Волео бих да сазнам нешто више о групи „Степенвулф" и називе свих њихових плоча. Унапред захвалан.

Срећко Јовичић,
11500 Обреновац

Чувени амерички рок састав „Степенвулф" (STEPPENWOLF) основан је 1967. године. Сачињавали су га некадашњи чланови канадске групе „Спероуз" (SPARROWS). Састав који је добио име према чувеном Хесеовом роману „Степски вук" гајио је такозвани „тешки рок' уз несумњив утицај блуза. Група је скренула пажњу на себе хитом „Рођен да буде дивљи" и музиком за филмове „Кенди" (CANDY) и „Јахачи шаљивџије" (EASY RIDERS). Познати као врло добри музичари, чланови групе радо су се одзивали позивима да учествују на великим фестивалима. (Торонто, Монтреј и Бат). После више измена у саставу група је изгубила у оригиналности звука и распада се крајем 1972. године. Због великог интересовања публике чланови групе су се у неколико наврата поново сакупљали и свирали. Певач Џон Кеј има успеха као соло-певач.

Чланови првобитне поставе групе: „СТЕПЕНВУЛФ": **Џон Кеј** (JOHN KAY) певач и гитариста; **Голди Мекџон** (GOLDY McJOHN), оргуљаш; **Мајк Монарх** (MIKE MONARCH) гитариста; **Ник Сејт Николс** (NICK ST NICKOLAS) бас-гитариста и бубњар **Џери Едмунтон** (JERRY EDMUNTON).

Најпознатији хитови: (»BORN TO BE WILD«; »MAGIC CARPET RAID«; »DON'T STEP ON THE GRASS« и »FOR LADIES ONLY«.

АЛБУМИ: STEPPENWOLF (RCA 68); AT YOUR BIRTHDAY PARTY 67); STEPPENWOLF 2 (S. DUNHILL (S. DUNHILL 69); EARLY STEPPENWOLF (S. DUNHILL 69); MONSTER (S. DUNHILL 70); STEPPENWOLF (S. DUNHILL 70); STEPPENWOLF LIVE (PROBE 70); STEPPENWOLF THE SEVENTH (PROBE 70); STEPPENWOLF GOLD (PROBE 71); FOR LADIES ONLY (PROBE 71); REST ON PEACE (PROBE 72); GREAT LITS (PROBE 73).

Албуми Џона Кеја: FORGOTTEN SONGS AND UNUSING HEROES (PROBE 72); MY SPORTING LIFE (PROBE 73).

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК
РАДОЈКА ШВЕРКО
Снимио: М. Вучићевић

ГОСТ из будућности

Фантастична прича

СТИВН БАР

ВАШИ ЗАКЉУЧЦИ О ПОСЛЕДИЦАМА ЈЕДНОГ ВЕЛИКОГ РАТА ПРИЛИЧНО СУ ИСПРАВНИ, АЛИ ЗА ТОГ ВАШЕГ ХИТЛЕРА НИКАД НИСАМ ЧУО — ОДГОВОРИО МИ ЈЕ ПРЕДСЕДНИК КРАЉЕВСКОГ ИСТОРИЈСКОГ ДРУШТВА.

Лист „Њујорк тајмс" од 5. фебруара 1970. донео је следећу вест:

„Ноћас у 3.30 часа, на психијатријском институту Кинг каунти болнице, у сну, познати писац Џон Винтон .. "

Ах, ви глумци!

„Проклетство", помислио сам, „мора да сам мртав!"

Кад се пробудите и не препознајете ништа и никога око себе, онда значи да сте мртви. Човек који је седео преко пута мене није изгледао ни нестрпљив ни изненађен. Једноставно, очекивао је шта ћу да кажем.

А ја сам покушавао да се приберем. Као да се нека магла разилазила око мене. Приметио сам да је човек прилично млад, али да је оДевен као старац.

— Могу ли вас понудити пићем? — рече човек кад се ћутање сувише одужило.

Поглед ми је пао на новине које су лежале на столу. Био је то примерак „Манчестер гардијана" од 12. јанура 1909.

Један младић је у том тренутку ушао у просторију. Имао је дугу косу, али је тај његов хипи-изглед кварило старомодно одело.

Одједном сам схватио да се налазим у Енглеској, мада ми није било јасно како сам се ту обрео, и да су ове новине на столу нове, тек изишле из штампарије. Човеково одело је сада добило сасвим одређено значење: ово није било само путовање преко Атлантика, већ и кроз време.

— Знам да вам то може изгледати смешно — рекох — али ја долазим из једног другог времена... Хоћу да кажем, до малочас сам био

— Моји саговорници [illegible] чудним, старомодн[illegible] оделим[illegible]

— Драги пријатељу, потпуно вас разумем. Ви глумци...

— Зашто мислите да сам глумац?

— Па, ваше одело...

Ни пијан, ни луд

Магла се сасвим разишла. Није више било никакве сумње: вратио сам се 61 годину уназад, отприлике у време кад се родио мој отац

Човек је устао

— Знате, ту нешто није јасно — рекао је. — Изненада сте се појавили овде... једно сасвим ново лице... Укратко, хоћете ли ми рећи ко сте?

Устао сам и ја.

— Господине, хтео бих да покушам да вас убедим у немогуће.

Мој тон је морао изгледати сувише помпезан, јер ме је он погледао некако чудно.

— Седите, молим вас — рекао је и притиснуо звонце које је лежало пред њим.

— Али — инсистирао сам — ја долазим из будућности!

Правио се да ме није чуо, а онда је дигао поглед и шапнуо ми:

— Молим вас. не говорите тако гласно. Не бих желео да вас чују други чланови клуба.

Дошао је келнер, са фризуром какве сам гледао на фотографијама с почетка овог века.

— Два дупла вискија — рекао је човек и нервозно ми се осмехнуо — А сад, причајте.

— Ја долазим из будућности — понових.

— Па, то сте већ рекли — рече он замишљено, пажљиво ме гледајући. — Очигледно, нисте пијани, не изгледате ни луди. Значи, нешто друго је у питању... Хм, ред је да се представим. Зовем се Бренгдон, доктор Бренгдон... Морам признати да ми ништа није јасно. Изволите, попијте свој виски.

— Постоји само један начин да вас уверим да говорим истину — рекох. — Али, да се и ја вама представим. Зовем се Џон Винтон и не припадам овом клубу... Дакле, шта може учинити човек који долази из будућности? Може да предвиђа догађаје

Климнуо је главом

— Тачно. Ако успете, то ће заиста бити доказ да говорите истину

Коњи и ратови

Смешећи се, узео је са стола новине и отворио их

— Ево имена коња који учествују у сутрашњој трци у Тјуксберију Ако сте у стању да ми кажете који ће победити, не само што ћете доказати своју тврдњу, већ ћете ми учинити велику услугу.

— Не, нисам у стању — рекох. — Како бих, до ђавола, то могао знати? Трка од пре шездесет и једну годину! Па у то време још нисам био ни рођен!

— Ах, да. Али, неких ствари се ваљда сећате. Крупних догађаја ратова и томе слично

— Свакако. Сећам се два велика светска рата, и .

— Два? Претпостављам да говорите о сукобу између нас и Немачке, који ће вероватно захватити и Француску и Русију

— Да. то је први. Почео је 1914..

Суво ме је прекинуо:

— Стручњаци такође помињу тај датум као врло вероватан почетак рата. Али, наставите

— Рат ће избити трећег августа.. или четвртог. А можда и првог. — Одједном, нисам више био сигуран у своје знање

Он слеже раменима.

— Ратови обично почињу у јесен, после жетве. То свако зна. — Отпио је гутљај вискија. — Ништа друго сем ратова

— Па... ускоро ће се појавити један изум звани аероплан...

— Драги пријатељу, пре шест година су браћа Рајт и Кити Хоук, у Каролини...

— У Северној Каролини — исправих га.

Он настави као да ме није чуо:

— То је само почетак. Ова направа ће тек у рату бити усавршена и оспособљена за крупније задатке. О томе можете читати у свим новинама... Знате, не бих хтео да будем неучтив, поготову што ви изгледате убеђени у оно што кажете, али мислим да је најбољи начин да вам избијем из главе ове... ове ваше идеје, да предвидите нешто заиста конкретно... Чекајте мало, имам идеју! Видите ли она два човека што управо улазе у дворану? Онај старији је сер Остин Ценкс, председник Краљевског историјског друштва, а онај други је чувени физичар Едингтон.

— Ја знам за Едингтона — узвикнух задовољно. — Он ће... он ће постати, поред Ајнштајна, једна од највећих фигура у науци.

Бренгдон је набрао чело.

— Да, сви ми то предвиђамо. Али, ко је тај Ајнштајн? — Нагао се према мени и тихо рекао: — Моја идеја је да их позовемо за наш сто. Могли бисмо им рећи да смо се опкладили ко ће успешније предвидети догађаје за следећих шездесет година.

Ово није игра

Окренуо се и махнуо руком оној двојици, позивајући их да нам се придруже.

Све ми је брујало у глави док им је Бренгдон говорио о мени.

Кад је поменуо Ајнштајна, Едингтон се одмах заинтересовао.

— Шта знате о Ајнштајну? — упитао ме је. — Пратите ли његов рад? Наравно, и ви сте математичар?

— Не, нисам. Ја сам писац. Међутим, сви знају за њега. Он је... открио теорију релативитета. Наравно, о томе знам само као лаик, из популарних написа. Знам и за вашу књигу о астрономији намењеној широкој публици.

Едингтон ме је збуњено гледао.

— Моја књига о астрономији? Ја нисам написао никакву књигу о астрономији за широку публику. Можда сте ме помешали са Болом?

Приметно сам да Бренгдон све то слуша веома пажљиво. Одједном, Едингтон прсну у смех.

— Ал' сам глуп! Заборавио сам да је ово игра. Дакле, ви кажете да ћу написати популарну књигу о астрономији? Да знате, то није лоша идеја.

— Ценкс, Еди — умеша се Бренгдон. — Ово није игра. Винстон стварно верује да може предсказивати будућност, па вас молим да ми помогнете да ово разјасним. Или он стварно долази из будућности, или је варалица.

— Ја нисам варалица! — узвикнух устајући. — Ја стварно долазим из 1970. године!

Бомбе на Лондон

Чело су ми оросиле капи зноја. Енглези су ме гледали помало забринуто. Седох и наставих што сам могао мирније:

— Извините за овај испад, али морате ме схватити. Долазим из будућности као што сам већ рекао Бренгдону, и мислио сам да то могу доказати предсказујући будуће догађаје, за вас будуће.

Напољу је већ падао мрак. Убеђивао сам себе да морам остати прибран. Треба да предсказујем само оно што сигурно знам, а што ће за њих бити ново. Али, шта?

— Наравно, најбоље знам скорашње догађаје — рекох — скорашње са моје тачке гледишта, а веома удаљене од вас. Али, покушаћу са онима који су вам ближи... Дакле, после Версајског уговора...

— Шта? — рече Ценкс.

— Уговор којим је окончан први светски рат. Њиме нису биле задовољне централне силе, па је петнаест година касније у Немачкој дошао на власт човек по имену Хитлер. Он је успоставио фашистички режим у земљи... то јест нацизам.

Нисам знао шта више да кажем. Сер Остин Ценкс ми се осмехну.

— Драги мој младићу, то је веома вешта анализа. Управо ових дана разговарао сам с неким колегама о последицама једног рата великих размера. Наравно, за тог вашег Хитлера нисам чуо, али што се тиче осталих закључака...

— До ђавола, зашто ми не верујете? — рекох, трудећи се да не дижем тон, али у дворани беше настао тајац. Сви су гледали према нашем столу. Тек тада приметих да сам опет био устао.

Сад се више није могло натраг. Морао сам их убедити да говорим истину.

— Биће бачене бомбе на Лондон... можда и на сам овај клуб. Ковентри ће бити потпуно разорен. То ће бити тешко искушење за вас...

Погледао сам сер Остина, очекујући подршку, али он је нешто шапутао једном келнеру. Бренгдон ме је чудно гледао.

Нисам се могао уздржати да не прснем у смех. Заиста су били смешни.

— Не знам имена коња који ће победити на вашим тркама — наставих љутито —не знам добро ни вашу историју, али ћу вам ипак нешто рећи из ње... Ево...

Окренуо сам се према Едингтону, али он је гледао некуд устрану. Тада видех два крупна човека у белим мантилима како иду према мени...

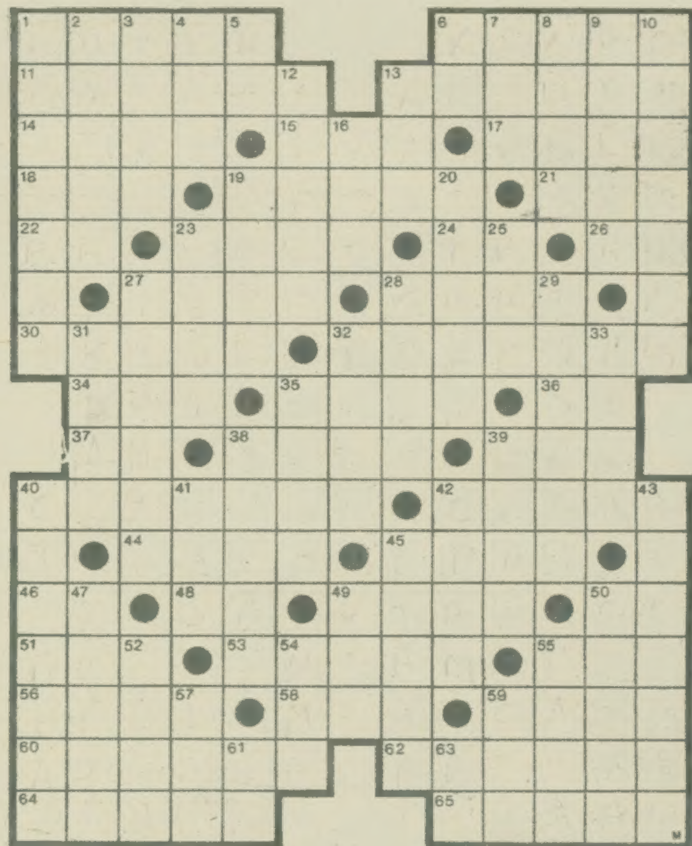
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) стаза за узлетање и спуштање авиона, 6) див, голијат, 11) спремиште за храну, 13) уметник у циркусу, 14) није нов, 15) место у Бачкој на Тиси, 17) холандски тенисер (Том), 18) бодља, 19) део вишеспратнице, 21) лука у Израелу, 22) иницијали америчког писца Поа, 23) спортска манифестација, 24) хемијски знак за радијум, 26) немачки предлог, 27) прекор, 28) немачки филозоф (Имануел), 30) хемијски елемент, 32) мали залив, 34) држава у Африци, 35) врста водоземца, 36) лична заменица, 37) иницијали нашег спортског ТВ коментатора, 38) годишње доба, 39) римска богиња срџбе, 40) однегована биљка у расаднику, саћеница, 42) индијански трофеј, 44) опера Ђузепа Вердија, 45) становник једне европске острвске државе, 46) скраћеница за: опус, 48) ауто-ознака за Зајечар, 49) лако испарљива течност, 50) хемијски знак за стронцијум, 51) стожер, 53) равномерно кретање, 55) јапански политичар и државник (Хиробуми), 56) врста четинара, 58) индустријска биљка, 59) крах, пропаст, 60) град у Замбији, 62) старина, 64) појас између копна и мора, 65) снажан, јак.

УСПРАВНО:

1) кревет, лежај, 2) наше највеће полуострво, 3) просторија за становање, 4) пустиња у Индији, 5) ономатопеја псећег лавежа, 6) иницијали македонског песника („Бели мугри"), 7) наш књижевник (Бихаљи Мерин), 8) планинска област у Хрватској, 9) спуштање нивоа морске површине, 10) туђинац, 12) јединица за мерење јачине електричне струје, 13) аждаја, 16) јединични вектор, 19) велики копнени сисар 23) врста змије, 25) наша филмска глумица (Карић), 27) држава у Африци, 28) република у Средњој Америци, 29) стваралац, 31) минерал, 32) притока Неретве, 33) летопис, 35) метална нит, 38) грађевински радник, 39) први летач по митологији, 40) део ноге, 41) ред, 42) стид, 43) подметач пожара, 45) родно место Одисеја, 47) обруб, ивица, 49) грчко слово, 50) марва, 52) планина у Србији (1509 м), 54) перуанска певачица (Сумак), 55) наш песник (Војислав), 57) марама око врата, 59) троцифрен број, 61) једанесто и прво слово латинице, 63) ауто-ознака за Ново Место.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) импресионизам, 12) лире, 13) трс, 14) сама, 15) ина, 16) врата, 18) Рур, 19) ја, 20) планина, 22) Ра, а, 23) длан, 24) Наса, с, 26) Дрниш, к, 29) лирик, 31) а, а, 32) Китон, 35) Рада, 36) КС, 38) ћурак, 40) к, е, 41) Буна, 43) народ, 45) ат, 47) анода, н, 49) нагло, к, 51) перо, 53) моло, р, 54) ас, 56) тетреби, 58) ко, 59) Лир, 61) „Скала", 62) три, 63) атар, 65) ало, 66) врат, 67) „Робинзон Крусо".

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ" Мирољуб Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника" Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тромесечна 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тромесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: DM 46 — S 16 — Ff 73 — Sfr 53 — Зкг 73. Девизне уплате за иностранство преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711.
На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

НАРАНЧА ФРУТОЛИНО
ЈАБУКА ФРУТОЛИНО
ЕКСТРА МЕДОЛИНО
ЧОКОЛИНО
МЕДОЛИНО
ФРУТОЛИНО

НОВИ ПРОИЗВОДИ ДЕЧЈЕ ХРАНЕ ПОДРАВКА

Подравкина дечја храна —
укусна храна за
најмлађе,
младе
и мање младе!

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавничe,

СЕДАМ СЕКРЕТАРА СКОЈ-а

Молим те да у Малој пошти наведеш имена седам секретара СКОЈ-а и године кад су живели.

Емин Гулен, Битољ

Седам секретара СКОЈ-а су били: Златко Шнајдер (1903—1931), Паја Маргановић (1904—1929), Мијо Орешки (1905—1925), Јанко Мишић (1900—1929), Пера Поповић — Ага (1905—1930), Јосип Колумбо (1905—1930) и Јосип Дебељак (1902—1931). Свих седам секретара СКОЈ-а погинули су у крвавим сукобима с полицијом у времену од 1929. до 1931. или су умрли после зверских мучења.

ЦЕО ЖИВОТ — НЕКОЛИКО САТИ ЉУБАВИ

Сваког љета над ријеком видим велике ројеве водених цвјетова па те молим да напишеш нешто више о овим инсектима.

Јелена Ђуричић, Славонски Брод

Водени цвет је одувек био симбол за краткотрајан живот сав посвећен — љубави. Наиме, овај инсект живи само неколико часова и јак нагон у његовом тананом и нејаком телу тера га да за то кратко време обезбеди продужење врсте. Цело тело водених цветова је слабо развијено и меко. Ноге су им јако редуковане јер им за време овако кратког живота нису ни потребне. Имају мала, троугласта и веома нежна крила. За лет им није потребна велика снага, цело тело је веома лагано, и оваква крила сасвим добро издрже у вишечасовном разиграном свадбеном лету. Усни апарат воденог

цвета је закржљао а понекад га и нема. Одраслој женки храна није ни потребна, јер енергија, неопходна за тај један дан живота, накупљена је за време од једне, две, три па чак и четири године које је, као активна ларва, провела у води. Како не узимају храну, водени цветови немају ни активан систем за варење па и то њихово ионако лагано тело чини још лакшим и лепршавијим.

Водени цвет је најпознатији по свом свадбеном лету. Овај лет се одвија тако што разиграна маса, састављена од неколико стотина, понекад и хиљада јединки, већином мужјака, лети у висину и затим нагло слеће наниже. Ова чудна свадба почиње и завршава се на обалама или изнад воде река и језера. Због свега тога живот воденог цвета опеван је у песмама као симбол пролазности. После обављеног продужавања врсте, кад је женка већ положила јаја у воду или под влажну стену, поетичан живот одраслог воденог цвета завршава се прилично прозаично: најчешће их поједу рибе кад попадају на воду или их, већ мртве, скупљају чистачи улица.

ЈЕДНА ЛУЛА — НЕКОЛИКО ПУШАЧА!

Молим те да у Малој пошти објасниш шта су то наргиле.

Војислав Добрић, Лесковац

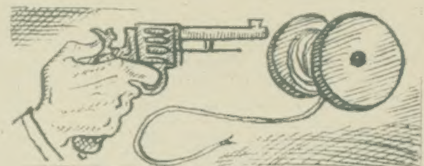
Наргиле су посебна врста источњачког прибора за пушење. Само име ове необичне и сложене луле потиче од персијске речи „наргил" што значи кокосов орах. Дим из луле која се налази на врху наргиле пролази кроз цев дугачку 1 до 2 метра и она је једним крајем уроњена у нарочиту посуду с водом. Код неких наргила та посуда је начињена од љуске кокосовог ораха или нојевог јајета. При пушењу на наргилу увлачи се расхлађен дим. На једне наргиле може у исто време да пуши више пушача, сваки на своју цев.

РЕВОЛВЕР СЛАВНИЈИ ОД ТЕЛЕГРАФСКОГ КАБЛА

Занима ме да ли је чувени конструктор револвера Колт пронашао још нешто осим оружја по којем је познат.

Радојица Добросављевић, Горњи Милановац

Године 1835. амерички пуковник Семјуел Колт (1814—1862) конструисао је аутоматски револвер на добош, који је добио име по свом изумитељу. Овим типом револвера, из којег се за неколико секунди могло прецизно и без пуњења испалити више метака, решавани су бројни двобоји и убијено много људи. Семјуел Колт је такође израдио нацрт и за једну другу врсту оружја, сличну револверу само по томе што пуца и убија. Реч је

о противподморничкој мини на електрично паљење. Међутим, мало је познато да је овај исти Семјуел Колт само осам година после конструисања свог чувеног револвера, тачније 1843, конструисао подморски телеграфски кабл, који је касније положен између Фајер Ајленда и Њујорка. Али, Колт се много чешће спомиње као конструктор оружја које је служило за убијање него као изумитељ подморског телеграфског кабла који је служио за међусобно повезивање људи.

ВЕЛЕМАЈСТОР ИЗ ХАВАНЕ

Желео бих да сазнам кад је живео чувени шаховски велемајстор Капабланка и колико година је био светски првак.

Стеван Богић, Сремска Митровица

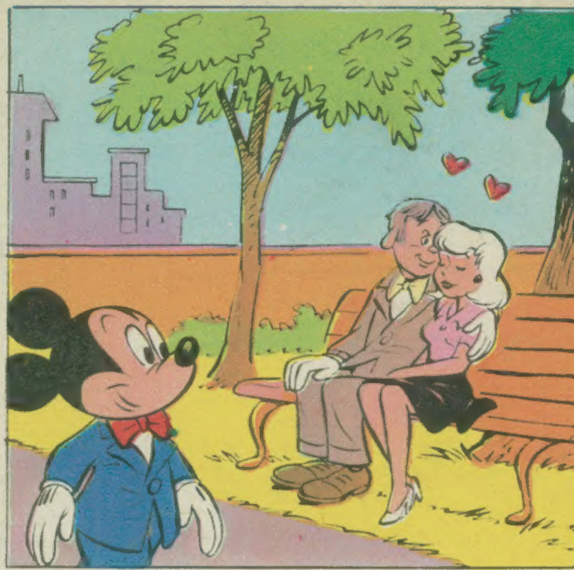
Хосе Раул Капабланка, кубански шаховски велемајстор, живео је од 1888. до 1942. године. Светски првак у шаху био је шест година: од 1921. до 1927. и у то време био је готово непобедив. Бавио се и

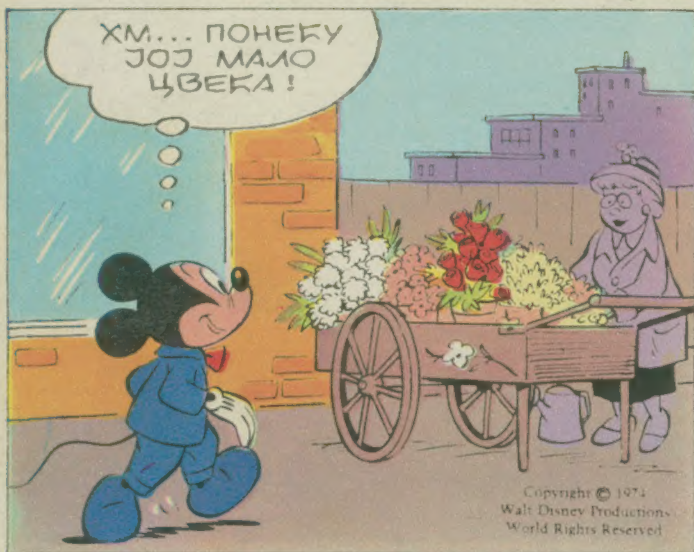
теоријом шаха. Позната су му дела „Основи шаха" и аутобиографска књига „Моја шаховска каријера" која је преведена и код нас. У његову част у Хавани се сваке године одржава велики Капабланкин турнир на којем учествују најпознатији шахисти многих земаља.

WALT DISNEY
МИКИ

БАШ БИХ МОГ'О ДА ОДЕМ ДО МИНИ!

ХМ... ПОНЕЋУ ЈОЈ МАЛО ЦВЕЋА!
Copyright © 1974 Walt Disney Productions World Rights Reserved

МОЖДА ЋЕ ЈЕ ОНО РАЗНЕЖИТИ ПА ЋЕ МЕ ЗАДРЖАТИ НА ВЕЧЕРИ!
МИНИ

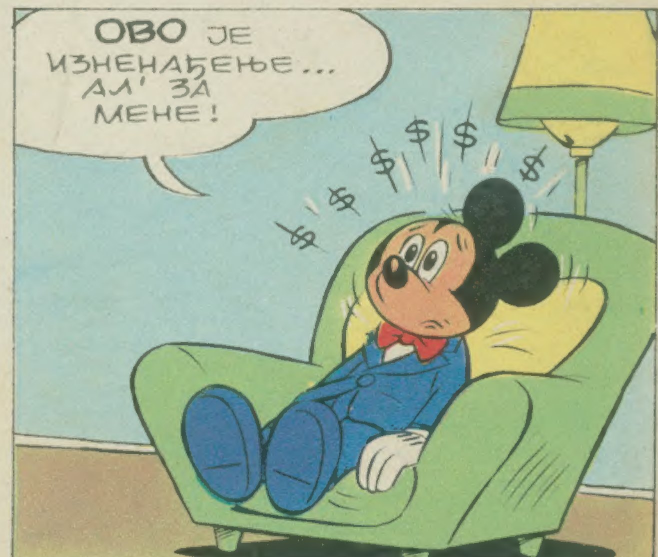

МИКИ! СЕТИО СИ СЕ!
?

А ЈА САМ МИСЛИЛА ДА ЋЕШ ЗАБОРАВИТИ ДА ЈЕ ДАНАС ГОДИШЊИЦА НАШЕГ ПРВОГ СУСРЕТА!
ЦМОК!

ЈА... ОВАЈ... ИМАМ ПАМЋЕЊЕ К'О СЛОН!

САМО МИ НЕМОЈ РЕЋИ КУДА МЕ ИЗВОДИШ НА ВЕЧЕРУ...

НЕКА ТО БУДЕ **ИЗНЕНАЂЕЊЕ!** ОДОХ ДА СЕ СПРЕМИМ!
?

ОВО ЈЕ ИЗНЕНАЂЕЊЕ... АЛ' ЗА МЕНЕ!
$ $ $ $ $ $